اطلاعات روز

ETILAATROZ.COM

شنبه | ۳ عقرب ۱۳۹۹ | ۲۴ اکتبر ۲۰۲۰ | سال نهم | شماره ۲۰۰۹ | ۸ صفحه

کمیسیون حقوق بشر:

در حمله‌ی هوایی نیروهای افغان در تخار ۱۲ کودک کشته شده‌اند

صفحه ۲

آتش‌سوزی در بندر «امام‌صاحب قندوز»؛

«۷.۵ میلیون افغانی خسارت مالی وارد شده است»

صفحه ۲

واکنش دیدبان حقوق بشر به «دستور» صالح:

دولت افغانستان به آزادی بیان احترام بگذارد

۲

۶ آخرین مناظره بایدن و ترمپ؛

آرامش زیر سایه‌ی دکمه قطع صدا

۶

امریکا پنج نهاد ایرانی را به اتهام دخالت در انتخابات ریاست‌جمهوری تحریم کرد

اطلاعات روز: وزارت خزانه‌داری امریکا در بیانیه‌ای پنج نهاد...

۷

کولوسفسکی:

مهم نیست چند ساله هستید، در یووه همه چیز زیباست

در حمله‌ی طالبان در نیمروز ۲۳ سرباز ارتش کشته شدند

اطلاعات روز: یک منبع معتبر حکومتی در ولایت نیمروز تأیید می‌کند که در نتیجه‌ی حمله‌ی جنگ‌جویان گروه طالبان بر یک قرارگاه نیروهای ارتش در ولسوالی خاشرود این ولایت،...

صفحه ۲

طالبان سرپرست ولسوالی «اشکمش» تخار را ربودند

صفحه ۲

دنیای مردگان (۸)

(خوانشی از دوزخ و بهشت کمدی الهی دانته و مقایسه با ابیاتی از مثنوی مولوی، منطق‌الطیر عطار و حدیقه‌ی سنایی)

صفحه ٤

دانش به طالبان:

از زمان‌کُشی و انسان‌کُشی دست بردارید و آتش‌بس را بپذیرید

سرور دانش، معاون دوم ریاست‌جمهوری کشور می‌گوید که گروه طالبان باید از «زمان‌کشی» و «انسان‌کشی دست بردارد و با پذیرش آغاز مذاکره آتش‌بس را بپذیرد. آقای دانش که دیروز (جمعه، ۲ عقرب) در مراسم گرامی‌داشت از | صفحه ۲

گزارش

افزایش جنگ و ناامنی در هرات

والی لباس رزم به تن کرده است

در این اواخر ناامنی‌ها در ولایت هرات در غرب افغانستان، به میزان چشم‌گیری افزایش یافته است. سید وحید قتالی، والی این ولایت می‌گوید که هر شب در هشت ولسوالی این ولایت جنگ با طالبان جریان دارد و ناامنی‌ها حتا به دروازه‌های شهر هرات رسیده است. او همچنین از دست‌یابی طالبان به سلاح‌های پیشرفته به کمک یکی از کشورهای منطقه خبر می‌دهد.

طی دو هفته‌ی اخیر غوریان و کرخ، دو ولسوالی نزدیک به شهر هرات گواه حملات طالبان بوده است. طالبان در ولسوالی کرخ، حتا بر ساختمان این ولسوالی نیز شلیک کرده‌اند و شدت جنگ به حدی بوده که والی هرات به خط نخست جنگ علیه طالبان حاضر شده بود.

والی هرات می‌گوید که سقوط ولسوالی‌های فارسی، کرخ و غوریان از...

۳

تحلیل

مسیر دشوار دموکراسی از بن تا دوحه

سقوط آزاد جمهوریت در اپارتاید قومی (۱)

صفحه ٤

گفت‌وگو

«دولت نباید در مورد حقوق زنان کوتاه بیاید»

گفت‌وگوی شبکه جامعه مدنی و حقوق بشر با خداداد وطن‌خواه، استاد حقوق

با توجه به رویکرد طالبان نسبت به زنان، نگرانی‌هایی در رابطه با طرح محدودیت‌هایی در مورد حقوق این گروه از شهروندان از سوی تیم طالبان در گفت‌وگوهای صلح وجود دارد. آگاهان به این باورند که نمایندگان دولت افغانستان در مذاکرات، نباید از موضع خود مبنی بر حفظ حقوق و آزادی‌های زنان عقب‌نشینی کنند. خداداد وطن‌خواه، استاد حقوق در گفت‌وگویی با شبکه جامعه مدنی و...

صفحه ٥

تحلیل

تقسیم مساویانه‌ی زباله به کودکان خیابانی

هر صبح جمعه از میان پنج میلیون جمعیت کابل، چند ده نفری از خانه و شهر می‌زنند بیرون و دل به کوه قوریغ می‌سپارند تا از آن بلندی‌ها طلوع آفتاب را تماشا کرده و هوایی تازه کنند. یکی از آن نفرها «حکیم مظاهر» است. او سال‌هاست که تماشای طلوع و غروب خورشید را از دست نداده است.

چند جمعه‌ای است که من و چند دوست دیگر نیز آقای مظاهر را در رفتن به کوه همراهی می‌کنیم. یک صبح زود که از انحنای بام یک تپه در دامنه‌های کوه قوریغ طلوع آفتاب را تماشا می‌کردیم، برای ما قصه کرد؛ سال‌های پیش که کابل امن‌تر بود، هر جمعه نیمه‌های شب از خانه بیرون می‌شدم و به سمت قرغه و پغمان می‌رفتم. در آن‌جاها با دوربین عکاسی‌ام پشت یک تپه می‌خزیدم و آن‌قدر منتظر می‌ماندم تا آخرین ستاره‌ها محو می‌شدند و خورشید از پس کوه‌ها بیرون می‌آمد؛ درست مثل شکارچی که با تفنگش منتظر بیرون آمدن خرگوش از لانه‌اش باشد.

حکیم مظاهر با نام مستعار «خلیفه» یکی از پرکارترین و پربارترین عکاسان سال‌های پسین در کشور ما است. او نزدیک به ۲۰ سال است که به‌صورت...

۳

خبرهای کوتاه

در شبانه‌روز گذشته ۶۱ مریض جدید «کووید۱۹» شناسایی شدند

اطلاعات روز: وزارت صحت عامه‌ی کشور اعلام کرد که در بیست‌وچهار ساعت گذشته، ۳۴۳ نمونه‌ی مشکوک به ویروس کرونا در لابراتوارهای این وزارت تست شده که نتایج آزمایش ۶۱ مورد آن مثبت تشخیص شده است.

این تعداد موارد مثبت کرونا در ولایت‌های کابل، هرات، قندهار، بادغیس و فراه به ثبت رسیده است. به این ترتیب، شمار مبتلایان به ویروس کرونا در کشور به ۴۰ هزار و ۶۸۷ نفر افزایش یافته است.

براساس معلومات وزارت صحت عامه، در بیست‌وچهار ساعت گذشته، ۱۷۹ فرد مبتلا به کرونا بهبود یافته‌اند و شمار بهبودیافتگان این ویروس در کشور به ۳۴ هزار و ۱۰ نفر رسیده است. همچنان در بیست‌وچهار ساعت گذشته، دو مریض «کووید۱۹» جان داده‌اند. شمار فوتی‌های ناشی از مریضی «کووید۱۹» در کشور به یک‌هزار و ۵۰۷ نفر رسیده است.

آتش‌سوزی در بندر «امام‌صاحب قندوز»؛ «۷.۵ میلیون افغانی خسارت مالی وارد شده است»

اطلاعات روز: مسئولان امنیتی در ولایت قندوز می‌گویند که در پی وقوع یک آتش‌سوزی «بزرگ» در بندر «امام‌صاحب» این ولایت، ۷.۵ میلیون افغانی خسارت مالی وارد شده است.

هجرت‌الله اکبری، سخن‌گوی فرماندهی پولیس قندوز به روزنامه اطلاعات روز گفت که این آتش‌سوزی شام دو روز پیش (پنج‌شنبه، ۱ عقرب) رخ داده است. به گفته‌ی او، این آتش‌سوزی از یک سرای چوب‌فروشی منشا گرفته است.

آقای اکبری افزود که نیروهای پولیس اطفائیه و حوزه‌ی دوم امنیتی شهر قندوز به محض اطلاع از این آتش‌سوزی به محل حادثه اعزام شده و آن را پس از چند ساعت تلاش مهار کرده‌اند.

براساس گفته‌های او، اموالی به ارزش ۹۰۰ میلیون افغانی از این حادثه نجات داده شده است.

سخن‌گوی فرماندهی پولیس قندوز همچنان تأکید کرد که این حادثه تلفات جانی در پی نداشته است. او همچنان گفت که این آتش‌سوزی بر اثر بی‌احتیاطی نگهبانان سرای چوب‌فروشی به وقوع پیوسته است.

۱۲ جنگ‌جوی طالبان به‌شمول شش عضو پاکستانی این گروه در ننگرهار کشته شدند

اطلاعات روز: مسئولان محلی در ولایت ننگرهار می‌گویند که در ضدحمله‌ی نیروهای دولتی در ولسوالی خوگیانی این ولایت، ۱۲ جنگ‌جوی طالبان به‌شمول شش عضو پاکستانی این گروه کشته شده‌اند.

در خبرنامه‌ای که از سوی دفتر مطبوعاتی والی ننگرهار به نشر رسیده، آمده است که نیروهای دولتی این ضدحمله را دو شب پیش (پنج‌شنبه، ۱ عقرب) در روستای «دندو»ی ولسوالی خوگیانی به‌صورت زمینی و هوایی راه‌اندازی کرده‌اند.

به نقل از خبرنامه، در جریان درگیری در این ضدحمله‌ی نیروهای دولتی، هفت جنگ‌جوی دیگر طالبان نیز زخمی شده‌اند.

دفتر مطبوعاتی والی ننگرهار خاطرنشان کرده است که در این درگیری به غیرنظامیان و نیروهای دولتی تلفاتی وارد نشده است.

همچنان در خبرنامه‌ی این دفتر تأکید شده است که مقداری از مهمات جنگ‌جویان طالبان در جریان این ضدحمله به دست نیروهای دولتی افتاده است.

گروه طالبان هنوز در این مورد چیزی نگفته است.

ولایت ننگرهار در شرق کشور از ولایت‌های ناامن است که جنگ‌جویان طالبان در بخش‌هایی از این ولایت از جمله ولسوالی خوگیانی حضور و فعالیت گسترده دارند.

واکنش دیدبان حقوق بشر به «دستور» صالح:

دولت افغانستان به آزادی بیان احترام بگذارد

اطلاعات روز: به دنبال اعلام امرالله صالح، معاون نخست ریاست‌جمهوری کشور در مورد برخورد قانونی با نشرکنندگان تلفات غیرنظامیان در حمله‌ی هوایی نیروهای افغان در ولایت تخار، سازمان دیدبان حقوق بشر می‌گوید که دولت افغانستان باید به آزادی بیان احترام بگذارد.

در اعلامیه‌ای که دو روز پیش (پنج‌شنبه، ۱ عقرب) از سوی سازمان دیدبان حقوق بشر به نشر رسیده، آمده است که آقای صالح «دستور» بازداشت افرادی را که از تلفات غیرنظامیان در این حمله گزارش کرده بودند، صادر کرده است.

در اعلامیه تأکید شده است که دولت افغانستان هرچه زودتر کسانی را که به این دستور بازداشت شده‌اند، آزاد کند.

در اعلامیه به نقل از گفته‌های پاتریشیا گاسمن، مدیر آسیایی سازمان دیدبان حقوق بشر آمده است که امرالله صالح در تلاش خاموش‌کردن صدای کسانی است که از کشته‌شدن غیرنظامیان در تخار گزارش کرده بودند.

در همین حال، او افزوده است که باید در مورد حمله‌ی هوایی نیروهای افغان تخار یک تحقیق دقیق و بی‌طرفانه صورت گیرد.

آقای صالح دو روز پیش در یک یادداشت فیسبوکی کشته‌شدن کودکان در حمله‌ی هوایی نیروهای افغان در تخار را بی‌اساس خوانده بود. به گفته‌ی او، کسانی در این حمله کشته‌شده‌اند که یک روز پیش از آن نیروهای دولتی را «به خاک و خون کشانیده بودند».

آقای صالح تأکید کرده بود: «با کسانی که شایعه را سرخط ساخته‌اند برخورد قانونی خواهد شد.» او گفته بود که این گفته‌هایش را با صلاحیت «دولتی» و «اخلاقی» نوشته است.

پیش‌تر محمدجواد هجری، سخن‌گوی والی تخار در صحبتی با روزنامه اطلاعات روز گفته بود که در حمله‌ی هوایی «اشتباهی» نیروهای افغان در منطقه‌ی «هزاره‌قرلق» شهر تالقان، مرکز تخار ۱۲ نفر کشته شده‌اند. او افزوده بود که بیشتر این افراد کودکان‌اند. همچنان آقای هجری گفته بود که در این حمله‌ی هوایی ۱۴ کودک نیز زخمی شده‌اند.

اما دو روز پیش وزارت دفاع ملی گفت که در این حمله جنگ‌جویان طالبان هدف قرار گرفته است. این وزارت در اعلامیه تأکید کرد که یک هیأت باصلاحیت برای بررسی ادعای کشته‌شدن غیرنظامیان و کودکان در حمله‌ی هوایی نیروهای افغان در ولایت تخار تعیین شده است.

یک روز پیش از این حمله‌ی نیروهای هوایی افغان، جنگ‌جویان طالبان حملات خونینی در ولسوالی بهارک تخار بر نیروهای امنیتی راه‌اندازی کردند. در این حمله دست‌کم ۴۳ نیروی دولتی به‌شمول رازمحمد دوراندیش، آمر پیشین امنیت فرماندهی پولیس تخار کشته شدند.

در حمله‌ی طالبان در نیمروز ۲۳ سرباز ارتش کشته شدند

اطلاعات روز: یک منبع معتبر حکومتی در ولایت نیمروز تأیید می‌کند که در نتیجه‌ی حمله‌ی جنگ‌جویان گروه طالبان بر یک قرارگاه نیروهای ارتش در ولسوالی خاشرود این ولایت، ۲۳ سرباز این نیروها کشته شده‌اند.

این منبع که نخواست نامش در خبر ذکر شود، به روزنامه اطلاعات روز گفت که طالبان این حمله‌ی‌شان را دو شب پیش (پنج‌شنبه، ۱ عقرب) در منطقه‌ی «دهمزنگ» ولسوالی خاشرود راه‌اندازی کرده‌اند.

او افزود که جنگ‌جویان این گروه سه سرباز دیگر ارتش را نیز با خودشان برده‌اند.

همچنان به گفته‌ی این منبع حکومتی، طالبان قرارگاه ارتش را در ساحه‌ی دهمزنگ سقوط داده و ماین‌گذاری کرده‌اند. آنان همچنان تمامی تجهیزات جنگی این قرارگاه را نیز با خودشان برده‌اند.

این قرارگاه در مسیر راه خاشرود - دلارم موقعیت دارد.

گروه طالبان نیز با نشر خبرنامه‌ای ادعا کرده است که در این حمله‌ی جنگ‌جویانش، ۲۷ سرباز ارتش کشته شده‌اند.

این گروه همچنان گفته است که پنج سرباز ارتش را نیز جنگ‌جویان به اسارت گرفته‌اند.

ولایت نیمروز در جنوب‌غرب کشور از ولایت‌های ناامن است که جنگ‌جویان گروه طالبان در بخش‌هایی از این ولایت حضور و فعالیت گسترده دارند.

دانش به طالبان:

از زمان‌کُشی و انسان‌کُشی دست بردارید و آتش‌بس را بپذیرید

سرور دانش، معاون دوم ریاست‌جمهوری کشور می‌گوید که گروه طالبان باید از «زمان‌کشی» و «انسان‌کشی دست بردارد و با پذیرش آغاز مذاکره آتش‌بس را بپذیرد.

آقای دانش که دیروز (جمعه، ۲ عقرب) در مراسم گرامی‌داشت از سالیاد درگذشت شماری از چهره‌های سیاسی کشور در کابل صحبت می‌کرد، گفت که تشدید جنگ طالبان همزمان با مذاکرات با دولت افغانستان، تناقض آشکار در رویکرد این گروه می‌باشد.

او تأکید کرد که این موضوع بیانگر این است که طالبان می‌خواهد در پوشش تدوام مذاکره به فکر فتوحات نظامی‌شان باشند.

معاون دوم ریاست‌جمهوری کشور اما تأکید کرد که «این اندیشه‌ی طالبان یک خیال باطل است» و نباید این گروه به فکر حاکمیت انحصاری باشد.

در همین حال، او گفت: «طالبان بدانند که می‌توانند کشتار مردم و تخریب کشور را ادامه بدهند و نام آن را هم جهاد بگذارند، اما از این طریق به هیچ صورت به آرزوهای خام خود نمی‌رسند.»

آقای دانش همچنان در بخشی از صحبت‌های خود گفت که مطالبه‌ی صلح هم به معنای برگشت به گذشته نیست، بلکه به معنای فراهم‌سازی یک زندگی مشترک برای همه‌ی شهروندان کشور است. او تأکید کرد که صلح به معنای نادیده‌انگاری دست‌آوردهای دو دهه‌ی اخیر نیست تا «دوباره به دامن تحجر سقوط کنیم».

آقای دانش درحالی این گفته‌ها را مطرح می‌کند که اخیرا حملات و خشونت‌های طالبان در بخش‌هایی از کشور افزایش یافته است.

در آخرین مورد، جنگ‌جویان گروه طالبان بر یک قرارگاه نیروهای ارتش در ولسوالی خاشرود ولایت نیمروز، ۲۳ نیروی ارتش و در حملات این گروه در ولایت قندوز چهار نیروی امنیتی کشته شده‌اند.

همچنان دو روز پیش در حملات سهمگین جنگ‌جویان طالبان در ولسوالی بهارک این ولایت، دست‌کم ۴۳ نظامی به‌شمول رازمحمد دوراندیش، آمر پیشین امنیت فرماندهی پولیس تخار کشته شدند.

طالبان سرپرست ولسوالی «اشکمش» تخار را ربودند

اطلاعات روز: مسئولان امنیتی در ولایت تخار تأیید می‌کنند که جنگ‌جویان گروه طالبان سیف‌الرحمان، سرپرست ولسوالی و مدیریت اجرایی اشکمش تخار را ربوده‌اند.

خلیل اسیر، سخن‌گوی فرماندهی پولیس تخار به روزنامه اطلاعات روز گفت که این رویداد شام دو روز پیش (پنج‌شنبه، ۱ عقرب) در روستای «فخرک» ولسوالی اشکمش رخ داده است.

آقای اسیر افزود که طالبان سرپرست ولسوالی اشکمش را زمانی ربوده‌اند که او از مرکز ولسوالی به طرف خانه‌اش در روستای فخرک در حرکت بود.

او بدون در جریان‌گذاشتن نیروهای امنیتی به طرف این روستا رفته بود.

از سویی هم، سخن‌گوی فرماندهی پولیس تخار افزود که تلاش‌ها برای رهایی صیف‌الرحمان از طریق متنفذان قومی آغاز شده است.

گروه طالبان هنوز در این مورد چیزی نگفته است.

ولایت تخار در شمال کشور از ولایت‌های ناامن است که جنگ‌جویان گروه طالبان در بخش‌هایی از این ولایت از جمله ولسوالی اشکمش حضور و فعالیت گسترده دارند.

در چند روز گذشته ولسوالی‌های بهارک و خواجه‌غار این ولایت شاهد حملات سهمگین گروه طالبان بوده است. در حمله‌ی طالبان در ولسوالی بهارک این ولایت، دست‌کم ۴۳ نظامی به‌شمول رازمحمد دوراندیش، آمر پیشین امنیت فرماندهی پولیس تخار کشته شدند.

کمیسیون حقوق بشر:

در حمله‌ی هوایی نیروهای افغان در تخار ۱۲ کودک کشته شده‌اند

اطلاعات روز: کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان با نشر یافته‌های ابتدایی خود از تلفات غیرنظامیان در حمله‌ی هوایی نیروهای افغان در ولایت تخار می‌گوید که ۱۲ کودک پسر و دختر در این حمله کشته شده‌اند.

در اعلامیه‌ای که دیروز (جمعه، ۲ عقرب) از سوی کمیسیون حقوق بشر به نشر رسیده، آمده است که در این حمله‌ی هوایی، ۱۸ کودک دیگر و ملای مسجدی که مورد حمله قرار گرفته، زخمی شده‌اند. کودکان قربانی در مسجد مصروف درس‌خواندن در نزد ملا بوده‌اند.

در اعلامیه تأکید شده است که این حمله‌ی هوایی نیروهای افغان در تاریخ ۳۰ میزان در روستای «هزاره‌قشلاق» شهر تالقان، مرکز تخار زمانی راه‌اندازی شده است که دسته‌ای از جنگ‌جویان گروه طالبان از این منطقه می‌گذشته است.

کمیسیون حقوق بشر ضمن محکوم‌کردن این حمله خواهان شناسایی عاملان آن و تأمین عدالت و جبران خسارت برای آنان شده‌اند. این کمیسیون همچنان گفته است که جنگ راه‌حل نیست و باید فورا توقف یابد و آتش‌بس برقرار شود.

همچنان کمیسیون حقوق بشر از مسئولان حکومتی خواسته است که با شهروندان مدعی نقض حقوق بشری مردم با گفتار و رفتار تهدیدآمیز برخورد نکنند، بلکه به‌جای آن، چنین قضایایی بررسی و درباره‌ی آن‌ها به‌گونه‌ی همه‌جانبه تحقیق شود.

این کمیسیون تأکید کرده است: «دولت افغانستان مبتنی بر قوانین ملی و تعهد به حقوق و مقررات بین‌المللی مؤظف و متعهد به حفاظت از آزادی بیان، به‌مثابه یکی از حقوق بشری شهروندان و از مهم‌ترین دستاوردهای نظام سیاسی -حقوقی موجود است و باید به عمل به این وظیفه و تعهد خود ادامه دهد و در برابر اعمال خود پاسخگو باشد.»

این درحالی است که امرالله صالح، معاون نخست ریاست‌جمهوری کشور دو روز پیش در یک یادداشت فیسبوکی کشته‌شدن کودکان در حمله‌ی هوایی نیروهای افغان در تخار را بی‌اساس خوانده بود. آقای صالح تأکید کرده بود: «با کسانی که شایعه را سرخط ساخته‌اند برخورد قانونی خواهد شد.» او گفته بود که این گفته‌هایش را با صلاحیت «دولتی» و «اخلاقی» نوشته است.

پیش‌تر محمدجواد هجری، سخن‌گوی والی تخار در صحبتی با روزنامه اطلاعات روز گفته بود که در حمله‌ی هوایی «اشتباهی» نیروهای افغان در منطقه‌ی «هزاره‌قرلق» شهر تالقان، مرکز تخار ۱۲ نفر کشته شده‌اند. او افزوده بود که بیشتر این افراد کودکان‌اند.

همچنان آقای هجری گفته بود که در این حمله‌ی هوایی ۱۴ کودک نیز زخمی شده‌اند.

اما دو روز پیش وزارت دفاع ملی گفت که در این حمله جنگ‌جویان طالبان هدف قرار گرفته است. این وزارت در اعلامیه تأکید کرد که یک هیأت باصلاحیت برای بررسی ادعای کشته‌شدن غیرنظامیان و کودکان در حمله‌ی هوایی نیروهای افغان در ولایت تخار تعیین شده است.

افزایش جنگ و ناامنی در هرات

والی لباس رزم به تن کرده است

واجد روحانی – هرات
گزارشگر

در این اواخر ناامنی‌ها در ولایت هرات در غرب افغانستان، به میزان چشم‌گیری افزایش یافته است. سید وحید قتالی، والی این ولایت می‌گوید که هر شب در هشت ولسوالی این ولایت جنگ با طالبان جریان دارد و ناامنی‌ها حتا به دروازه‌های شهر هرات رسیده است. او همچنین از دست‌یابی طالبان به سلاح‌های پیشرفته به کمک یکی از کشورهای منطقه خبر می‌دهد.

طی دو هفته‌ی اخیر غوریان و کرخ، دو ولسوالی نزدیک به شهر هرات گواه حملات طالبان بوده است. طالبان در ولسوالی کرخ، حتا بر ساختمان این ولسوالی نیز شلیک کرده‌اند و شدت جنگ به حدی بوده که والی هرات به خط نخست جنگ علیه طالبان حاضر شده بود.

والی هرات می‌گوید که سقوط ولسوالی‌های فارسی، کرخ و غوریان از اهداف اصلی طالبان بوده است، اما با مقاومت نیروهای دولتی، حتا یک وجب از خاک این ولسوالی‌ها را طالبان نتوانستند تصرف کنند: «در یک ولسوالی، ۳۰۰ نفر دشمن و تنها ۱۳ نفر پولیس وجود دارد و با این شمار از نیروهای دولتی با طالبان جنگ کردیم.»

کمبود امکانات و تشکیلات نیروهای پولیس همواره در هرات وجود داشته است. بارها مقام‌های ارشد امنیتی و دفاعی در سفرشان به هرات، برای از میان برداشتن این مشکلات وعده داده‌اند. اما وکیل‌احمد کرخی، رییس کمیته امنیتی شورای ولایتی هرات در صحبت با روزنامه اطلاعات روز می‌گوید که همچنان تشکیلات نیروهای دولتی در هرات به تناسب سطح بلند تهدیدات امنیتی پایین است. او گفت: «ما از حکومت می‌خواهیم که تشکیل پولیس ما را بلند ببرد، تا امنیت در هرات بهتر شود. برخی از ولایت‌های افغانستان جغرافیای کمی دارد، اما نیروهای دولتی زیاد حضور دارند و باید حکومت در هرات تشکیلات نیروهای پولیس و امنیت ملی را بلند ببرد.»

تجهیز طالبان با سلاح‌های پیشرفته

مقام‌های محلی هرات از دست‌یابی طالبان به سلاح‌های پیشرفته‌تر از نیروهای دولتی در ولسوالی‌ها پرده برمی‌دارند و به همین سبب باورها بر این است که مقابله با این گروه در هرات دشوارتر شده است.

سید وحید قتالی، والی هرات که رهبری نبرد در ولسوالی کرخ را بر عهده داشته است، می‌گوید: «پیشرفته‌ترین سلاح‌های ممکن که نه ارتش ملی و نه امنیت ملی ما دارد، دست آن تروریست‌ها چه می‌کند؟»

به گفته او، یکی از سرگلوله‌های که به سمت وی در کرخ شلیک شده است، توسط یکی از کشورهای همسایه به دست طالبان قرار گرفته است. او از این کشور نام نگرفته است.

قادر کامل، یکی از تحلیل‌گران سیاسی در هرات، کشورهای ایران و پاکستان را به حمایت از گروه طالبان متهم می‌کند. او به روزنامه اطلاعات روز می‌گوید که حکومت با افزایش نیرو در مرزها و افزایش فعالیت‌های استخباراتی، جلو عوامل نفوذی این کشورها را بگیرد.

کشور ایران چندین مرتبه به حمایت از گروه طالبان، از سوی مقام‌های افغان و امریکایی متهم شده است، اما این کشور این ادعاها را رد می‌کند. هرچند که چندین مرتبه هیأت طالبان به کشور ایران سفر کرده‌اند و با مقام‌های این کشور نیز دیدار داشته‌اند.

هرات در تهدید

در شهر هرات -یکی از مراکز اقتصادی افغانستان- سرقت‌های مسلحانه، ترور و آدم‌ربایی سیر صعودی به خود گرفته است. در واکنش به گسترش ناامنی‌ها و آدم‌ربایی‌ها صرافان سه‌شنبه، ۲۲ میزان و زرگران روز چهارشنبه، ۲۳ میزان دست به اعتصاب کاری زده‌اند. این اعتصاب با پادرمیانی، مولوی خداداد صالح، رییس علمای زون غرب شکسته شد اما وی به حکومت هشدار داد که تداوم آدم‌ربایی‌ها، باعث اعتصاب سراسری هراتیان خواهد شد. حمدالله محب، مشاور امنیت ملی کشور نیز با اعتصاب‌کنندگان تلفنی صحبت کرده و اطمینان داده است که ناامنی‌های فزاینده در هرات مهار خواهد شد.

سلطان داوود، فرمانده پولیس هرات به نیروهای تحت امرش دستور داده است که بر آدم‌ربایان، سارقان و تروریستان شلیک کنند. با وجودی‌که بیش از یک هفته از این دستور فرمانده پولیس گذشته، اما تاکنون پولیس بر سارقان و تروریستان شلیک نکرده است. در تازه‌ترین مورد تروره‌ا در هرات، حاجی نیک باغ‌دشتی، یکی از متنفذان قومی شامگاه چهارشنبه، ۳۰ میزان ترور شد.

معاون اتاق صنعت و معدن هرات در گفت‌وگو با روزنامه اطلاعات روز از حکومت می‌خواهد که در راستای تأمین امنیت تاجران و سرمایه‌گذاران اقدام کند: «ناامنی‌ها در هرات خیلی زیاد شده و ما از ترس آدم‌ربایی هیچ جای رفته نمی‌توانیم. باید حکومت ما از صنعت‌گر و تاجر خود حمایت کند.»

او هشدار می‌دهد که تداوم ناامنی‌ها باعث فرار بیشتر سرمایه از هرات خواهد شد.

براساس گزارش‌ها، هم‌اکنون شمار زیادی از سرمایه‌گذاران هراتی یا سرمایه‌شان را از افغانستان خارج کرده‌اند، یا میزان سرمایه‌گذاری‌شان را به حداقل در داخل کشور رسانده‌اند. بنادر اسلام قلعه و تورغندی، شهرک صنعتی، بند سلما و حضور گسترده سرمایه‌گذاران، صنعت‌گران، صرافان و زرگران، اهمیت اقتصادی هرات را بلند برده است.

اما سید وحید قتالی، والی هرات دست کشورهای همسایه را در افزایش ناامنی‌ها بر سکتور خصوصی موثر می‌داند: «تمام منطقه سعی دارد، تا صنعت هرات را سقوط بدهد و ما در مقابل آنان ایستاد شدیم و جلو ۷۰ درصد کالاهای مشابه آنان را گرفتیم. به‌خدا قسم آرزوی دشمن بسته‌کردن شهر هرات و شهرک صنعتی است.»

والی هرات هرچند از این کشور همسایه نام نمی‌برد، اما می‌گوید که این کشور با ایجاد رعب و وحشت در تلاش خروج سرمایه از افغانستان است: «من آن خواب را به کشور همسایه حرام می‌کنم که قرار باشد شهرک صنعتی ما را به کشور خود انتقال دهد. وحشت و دهشت به راه انداخته که سرمایه، دالر و طلا برود و ما در فقر و بدبختی باشیم.»

بیشتر کالاهای وارداتی به هرات از طریق کشور ایران وارد می‌شود. همواره اتهاماتی مبنی بر انتقال قاچاقی دالر به ایران وجود داشته است. با خروج امریکا از توافق‌نامه هسته‌ای یا برجام، ایران با کمبود ارزهای خارجی به‌ویژه دالر مواجه شده است. برخی از صنعت‌گران هرات به روزنامه اطلاعات روز می‌گویند که بخشی از نیازمندی ایران به دالر از طریق افغانستان تأمین می‌شود.

اصلاحات در نیروهای دولتی

صنعت‌گران و تاجران هرات برخی از مقام‌های پولیس را به همکاری با گروه‌های آدم‌ربا و تبهکار متهم می‌کنند. روز چهارشنبه، ۲۳ میزان، اسماعیل محمدی، یکی از صرافان هرات از داخل کوچه شیرزی، در مرکز شهر هرات از بند آدم‌ربایان رها شد.

با آمدن هیأت بلندپایه حکومت مرکزی به رهبری عبدالصبور قانع، معین ارشد وزارت داخله برای اصلاحات ۴۶ مقام پولیس از کارشان برکنار شد. همچنان مقام‌های محلی هرات می‌گویند که چندین تن از مقام‌های پولیس که از کارشان منفک شده بودند، در آدم‌ربایی اسماعیل محمدی، یکی از صرافان دست داشتند.

نعیم شریفی، یکی از بزرگ‌ترین استخراج‌کنندگان سنگ مرمر در هرات است. او در صحبت با روزنامه اطلاعات روز می‌گوید که دست‌داشتن شماری از نیروهای دولتی در آدم‌ربایی‌ها، اعتماد مردم به این نیروها را کاهش داده است و باید اصلاحات گسترده در پولیس صورت بگیرد.

والی هرات می‌گوید که افراد «ممرض» از ساختار نهادهای پولیس و امنیت ملی شناسایی می‌شوند: «از هر جا آدم‌ربا باشد، برای من هراتی نیست. سرباندها را در دستگاه پولیس هرات درو می‌کنم. با تمام عظمت در مقابل آنان می‌ایستیم. اوضاع بحرانی را مدیریت کردیم.»

نصب کمره‌های امنیتی

اداره محلی هرات با همکاری سکتور خصوصی در حدود یک هزار کمره امنیتی را در ۲۹۷ نقطه مزدحم شهر هرات برای شناسایی و پی‌گیرد عاملان جرم و جنایت نصب می‌کند. جیلانی فرهاد، سخن‌گوی والی هرات به روزنامه اطلاعات روز می‌گوید که بررسی‌های نخستین برای نصب این کمره‌ها در هرات صورت گرفته است و نصب این کامره‌ها، به میزان چشم‌گیری وضعیت امنیتی را بهبود خواهد بخشید.

بخشی از هزینه این کامره‌ها را سکتور خصوصی هرات می‌پردازد. احمدسعید عظیمیان، معاون اتاق تجارت و سرمایه‌گذاری هرات در صحبت با روزنامه اطلاعات روز، ابراز امیدواری می‌کند که طرح نصب کامره‌های امنیتی هرچه زودتر آغاز شود، تا میزان آدم‌ربایی، سرقت‌های مسلحانه و ناامنی‌ها کاهش پیدا کند.

نیروهای دولتی در حال جنگ با طالبان در ولسوالی کرخ هرات - عکس: اداره محلی هرات

کابل‌نان

تقسیم مساویانه‌ی زباله به کودکان خیابانی

سهراب سروش

هر صبح جمعه از میان پنج میلیون جمعیت کابل، چند ده نفری از خانه و شهر می‌زنند بیرون و دل به کوه قوریغ می‌سپارند تا از آن بلندی‌ها طلوع آفتاب را تماشا کرده و هوایی تازه کنند. یکی از آن نفرها «حکیم مظاهر» است. او سال‌هاست که تماشای طلوع و غروب خورشید را از دست نداده است.

چند جمعه‌ای است که من و چند دوست دیگر نیز آقای مظاهر را در رفتن به کوه همراهی می‌کنیم. یک صبح زود که از انحنای بام یک تپه در دامنه‌های کوه قوریغ طلوع آفتاب را تماشا می‌کردیم، برای ما قصه کرد؛ سال‌های پیش که کابل امن‌تر بود، هر جمعه نیمه‌های شب از خانه بیرون می‌شدم و به سمت قرغه و پغمان می‌رفتم. در آن‌جاها با دوربین عکاسی‌ام پشت یک تپه می‌خزیدم و آن‌قدر منتظر می‌ماندم تا آخرین ستاره‌ها محو می‌شدند و خورشید از پس کوه‌ها بیرون می‌آمد؛ درست مثل شکارچی که با تفنگش منتظر بیرون آمدن خرگوش از لانه‌اش باشد.

حکیم مظاهر با نام مستعار «خلیفه» یکی از پرکارترین و پربارترین عکاسان سال‌های پسین در کشور ما است. او نزدیک به ۲۰ سال است که به‌صورت جدی عکاسی می‌کند و در این مدت از سیر تا پیاز کابل و سایر ولایت‌های افغانستان را از لینز دوربینش دیده و ثبت کرده است. بیش از چهارصد هزار عکس در بایگانی شخصی‌اش ذخیره دارد. البته خودش به آن بایگانی نمی‌گوید؛ «خورجین» می‌گوید. بخش زیادی از عکس‌های داخل «خورجین خلیفه»، از نشست‌ها، گردهمایی‌ها، حرکت‌ها، تظاهرات‌ها، خیزش‌ها و جنبش‌های مدنی ده سال پسین در کابل گرفته شده است. از این نظر خورجین عکس‌های او گالری سال‌های اخیر تاریخ پرتلاتم کشور ما است. از یک نظر دیگر اما بیشتر محتوای داخل خورجین خلیفه، عکس‌های است که او فقط برای دل خودش گرفته است. او برای گرفتن این دسته از عکس‌ها مثل یک گل‌چین عمل کرده است. مثل یک زنبور عسل همیشه سرگرم کار و کوشش بوده است. همیشه دوربینش را آماده‌به‌کار این سو و آن سو، ولایت به ولایت، کومبه‌کوه، از این کوچه به آن کوچه، از این درخت به آن درخت، در انتظار نور و به دنبال پرنده و پروانه با خود گردانده است.

پس از دو دهه عکاسی و گل‌چینی، حالا اما از عکاسی دلسرد و نسبت به آن بی‌انگیزه شده است. می‌گوید از عکاسی، غیر از خود آن عکس‌ها چیز دیگری حاصل نکردم و نتیجه‌ای نگرفتم. از طرف دیگر با این همه ناامنی و از بیم دزدان دیگر نمی‌شود با خود کمره گردانند. ممکن است به خاطر یک کمره آدم جانش را از دست بدهد.

با این حال هنوز صبح خروس‌خوان روزهای جمعه از خانه‌اش با کارته سخی خارج می‌شود و قبل از طلوع آفتاب خود را به کمرکش کوه‌های قوریغ در غرب کابل می‌رساند. در مسیر راه به هر کسی که سر خورد، سلام می‌دهد و با آن‌ها ماندەنباشی می‌کند. نرسیده به قله‌ی کوه روی یک تخته سنگ می‌نشیند، موسیقی گوش می‌کند و آب و غذایش را با کسانی که از آن‌جا تیر می‌شوند، تقسیم می‌کند. مهم‌ترین کار را در برگشت انجام می‌دهد.

همیشه در برگشت یک خریطه‌ی کلان در کمربندش می‌بندد و همین طور که پایین می‌آید، در آن زباله‌های پلاستیکی را جمع می‌کند. این کار را محض برای پاکی تپه‌ها انجام می‌دهد. انگار کوه و تپه‌های دامنه‌اش را دوست دارد و نمی‌خواهد طبیعت آن از پلاستیک متضرر شود. ولی گویا حجم کار از توانش بیشتر است، چون او تنها کسی است که زباله‌ها را جمع می‌کند، درحالی‌که مابقی همه زباله‌های‌شان را در طبیعت رها می‌کنند.

سال قبل یک روز متوجه می‌شود که یک موتر زباله تا کمرگاه کوه بالا آمده و بارش را بغل یکی از تپه‌ها خالی کرده است. خلیفه از آن عکس می‌گیرد و عکس را به شهرداری کابل می‌فرستد. تقریبا دو هفته طول می‌کشد تا با هزار جنجال و واسطه‌بازی و پخش و نشر عکس‌ها در شبکه‌های اجتماعی شهرداری را وادار کند که آن زباله‌ها را به جای دیگری انتقال بدهد.

همین چند جمعه‌ی پیش آن‌قدر نایلون دسته‌دار، بوتل آب معدنی، قوطی پیپسی، جنسینگ و انرژی جمع کرده بود که وقتی به شهرک امید سبز نزدیک شدیم، دو خریطه‌ی کلان شده بود. خریطه‌ها از دو بغلش آویزان بود و مثل مردان معتاد به‌نظر می‌رسید که در سطح شهر زباله جمع می‌کنند. درست زمانی از کنار یک پُسته‌ی پولیس گذشتیم که پولیس قوطی انرژی‌اش را سر می‌کشید. قوطی خالی شد و صدا کرد: «اینه ایره هم بگیر.» این حرف را درحالی می‌گفت که آن طرف‌ترش یک سطل زباله موجود بود. خلیفه به آرامی سطل را برایش نشان داد.

کمی پایین‌تر مردی را دیدیم که از دور زبان به تحسین خلیفه گشود. همین طور که به ما نزدیک می‌شد، دست‌هایش را با احترام روی سینه‌اش گرفته بود و از آقای مظاهر تشکر می‌کرد که زباله‌ها را جمع کرده است. می‌گفت همه باید وطن خود را دوست داشته باشیم.. در آخر گفت بعد از این من نیز در پاکی شهر سهم می‌گیرم.

در نهایت رسیدیم لب سرک عمومی. خلیفه رفت تا زباله‌ها را در جای مخصوص زباله‌ها بیندازد که چند کودک زباله‌پال به طرفش هجوم بردند. چند نفرشان که توان بیشتری داشتند، بی‌هیچ ملاحظه‌ای یکی از خریطه‌ها را چور کردند. خریطه‌ی دومی را خلیفه از چنگ آنان نجات داد و زباله‌هایش را میان دو کودک ناتوان‌تر به‌طور مساوی تقسیم کرد.

مسیر دشوار دموکراسی از بن تا دوحه

سقوط آزاد جمهوریت در اپارتاید قومی (۱)

عطاالله فاضل

کنفرانس بن

در کنفرانس بن اجماع قدرت‌های بزرگ جهانی بر این شد که بعد از سقوط رژیم طالبان، نظام دموکراتیک با قاعده وسیع ملی و مشارکت تمام اقوام تشکیل شود. طرح جامع ملل متحد و کشورهای ذیدخل در منازعات افغانستان معطوف به جنگ‌های قومی بعد از سقوط حکومت داکتر نجیب‌الله و حاکمیت طالبان بود. بدین ملحوظ کابینه جدید با ترکیب نسبتا واقع‌بینانه از اقوام مختلف و گروه‌های مسلح جهادی شکل گرفت. در اولین اقدام سیاسی در کنفرانس بن، عبدالستار سیرت به‌دلیل تعلق قومی از سوی سران مطرح جبهه شمال به‌حیث رییس اداره موقت پذیرفته نشد و حامد کرزی مورد تأیید قرار گرفت. بر حسب همین موافقت‌نامه، ساختار سیاسی افغانستان با رویکرد مشارکت قومی شکل گرفت و قومیت را معیار مناسب سیاست‌گزاری پسندیدند که به تعداد یازده وزارت‌خانه به قوم پشتون، هشت وزارتخانه به قوم تاجیک، پنج وزارت خانه به هزاره‌ها و سه وزارت خانه به اوزبیک‌ها و سه وزارت خانه به سایر اقلیت‌های اختصاص یافتند. این تعیینات و گمارش‌های قومی در غیابت حزب اسلامی گلبدین حکمتیار و گروه طالبان صورت گرفت و تمام جوانب ذیدخل آن را تأیید کردند. گذار از حوادث تلخ و شرایط رقت‌بار جنگ علیه شوروی و منازعات پسا جهاد چنین زمینه را به مثابه یک فرصت خوب تأیید می‌کرد، اما تجزیه و تحلیل کارشناسانه، از عواقب ناکام این راهبرد نیز خبر می‌داد. به‌صورت قطعی در طرح و تطبیق این استراتژی ایالات متحده نقش اساسی داشت، اما ابتکار عمل ظاهرا به سازمان ملل متحد تعلق می‌گرفت که جوانب ذیدخل مانند روسیه، ایران و کشورهای اروپایی نیز موافقت و حمایت خویش را نشان داده بودند. پروفیسور کانراد شیتر، رییس مرکز مطالعات انکشافی دانشگاه آلمان در مقاله تحت عنوان «قومیت و بازسازی سیاسی افغانستان» (۲۰۰۳) این رویکرد را در دولت‌سازی و حکومت‌داری آینده افغانستان چالش‌برانگیز گفته و پی‌آیندهای منفی آن را پیش‌بینی کرده بود. پروفیسور شیتر که محقق صلح و منازعات جهانی است این مشارکت نمادین اقوام را در دولت‌سازی «دام قومیت» گفته و برای آینده افغانستان و پروسه مصالحه در بن یک اشتباه بزرگ تاریخی خوانده بود. از نظر پروفیسور شیتر منازعه قدرت با رویکرد قومی در افغانستان قابل انکار نیست، اما این منازعه قومی راه حل قومی ندارد. سیاست‌مداران، صاحب‌نظران و کارشناسان بین‌المللی در مورد جنگ دوامدار در افغانستان دیدگاه‌های مختلف ارایه کرده‌اند. باری جویایدن، معاون رییس‌جمهور پیشین امریکا و کاندیدای حزب دموکرات در انتخابات آینده نیز با توجه به ترکیب قومی افغانستان، اظهار کرده بود که افغانستان آبادشدنی نیست و بهترین نظام برای آن کشور نظام فدرالی خواهد بود. به اجمال می‌توان گفت که کنفرانس بن توزیع قدرت را با شاخص قومی بهترین فرصت در حل مسائل افغانستان به تصویب رساند و به‌صورت تدریجی زمینه‌ساز انتخابات‌های ریاست‌جمهوری و پارلمانی شد.

انتخابات

محمد محقق و یونس قانونی دو رقیب جدی آقای کرزی در سال ۲۰۰۴ نتیجه انتخابات را پذیرفتند. آقای محقق به‌دلیل موجودیت تقلب پذیرش اولین انتخابات ریاست‌جمهوری را «توشیدن جام زهر» تعبیر کرده بود. در انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۲۰۰۹ به علت تقلب سازمان‌یافته، حامد کرزی برنده انتخابات اعلام شد. اما بعد از تفتیش، میزان آرای وی کمتر از پنجاه درصد تشخیص شد و انتخابات به دور دوم رفت. عبدالله عبدالله با نگرانی از تقلب و به رسم اعتراض به انتخابات دور دوم اشتراک نکرد. در طول ۲۰ سال گذشته تقلب و دستبرد به آرای مردم مرحله به مرحله به سنت سیاسی تبدل شد و سازماندهی تقلب در انتخابات پارلمانی، شورای ولایتی و ریاست‌جمهوری بیشتر از پیش سیستماتیک و افتضاح‌آور شد. با مرور سال‌های گذشته و درک واقعیت‌های سیاسی اجتماعی، شهروندان افغانستان، نهادهای بین‌المللی، نخبگان و جامعه مدنی روزبه‌روز نسبت به دموکراسی در افغانستان مأیوس شدند. انتخابات ریاست‌جمهوری ۲۰۱۴ به‌دلیل تقلب گسترده به بحران رفت و بالاخره منتج به تشکیل حکومت توافقی وحدت ملی شد. با آن‌که میثاق حکومت وحدت ملی بر این بود که اصلاحات انتخاباتی را به میان بیاورد و عاملان تقلب را به دادگاه بکشاند، اما در این مورد کوچک‌ترین اقدامی صورت نگرفت و مسئولان کمیسیون انتخابات و شکایات انتخاباتی از طرف اشرف غنی با گماشتن‌شان به‌حیث سفیر و مشاور مورد تفقد و تکریم قرار گرفتند. آخرین انتخابات پارلمانی و ریاست‌جمهوری در سال ۲۰۱۹ نیز با افتضاح‌ها و رسوایی‌های گسترده همراه بود که در نتیجه دو رییس‌جمهور سوگند وفاداری به‌جا آوردند و بعد از چندین ماه کشمکش، حکومت توافقی شکل گرفت. دیری از عمر حکومت توافقی نمی‌گذرد که طالبان با امریکایی‌ها به موافقت رسیدند. موافقت امریکایی‌ها و طالبان، موجودیت شورای عالی مصالحه و تشدید جنگ‌های خونین در بیش از ۲۵ ولایت بزرگ‌ترین چالش‌های حکومت فعلی به‌خصوص تیم دولت‌ساز است. برآیند انتخابات‌های گذشته جز تقلب، فساد، تضعیف دموکراسی و افزایش حساسیت‌های قومی چیزی دیگری نبود.

ملت‌سازی

حساسیت‌های قومی در هنگام انتخابات بیشتر از هروقت دیگر توسط تیم‌های انتخاباتی به بازی گرفته می‌شود. در نبود احزاب مقتدر ملی، صف‌بندی‌های قومی باعث می‌شود که نفرت‌پراکنی‌های قومی ایجاد و فاصله بین شهروندان بیشتر شود. همان‌گونه که آقای بایدن به منازعات دیرینه‌ی این کشور نگاه قومی دارد، سایر حلقات سیاسی در غرب نیز همواره از منظر قومیت به منازعه افغانستان دیده‌اند. پیش از این یوشکا فیشر، وزیر خارجه آلمان (۱۹۹۸-۲۰۰۵) جنگ افغانستان را منازعه قومی گفته بود و این یک حقیقت است که این نگرش در مقاطع مختلف و به‌صورت برجسته، در طول یک دهه نظام چپ و حضور قوای شوروی، بعد از خروج قوای شوری، در جریان جنگ‌های داخلی بین مجاهدین، حکومت طالبان و ۲۰ سال حکومتداری پسا طالبان به‌شدت افزایش یافته است. همان‌سان که مرکز مطالعات انکشافی دانشگاه بن آلمان پیش‌بینی کرده بود، «دام قومیت» ضمن این‌که نتوانست معضل افغانستان را به‌صورت بنیادین حل و فصل کند، باعث شد که گرایش‌های قومی بیشتر از پیش دامن زده شود. در جریان ۲۰ سال گذشته سلطه‌گری قومی در نهادهای دولتی باعث شد که شایسته‌سالاری، شفافیت و معیارهای دموکراتیک رعایت نشود. اگرچه شعارها همیشه دموکراتیک بوده، اما در عمل همواره حذف، انحصار، تبعیض و محروم‌سازی از حقوق مدنی و شهروری به اثبات می‌رسید. در ماه پنجاهم قانون اساسی افغانستان ذکر است: « اتباع افغانستان براساس اهلیت و بدون هیچ‌گونه تبعیض و به موجب احکام قانون به خدمت دولت پذیرفته می‌شوند.» با زیر پا کردن این ماده قانون اما اپارتاید قومی به بهانه مشارکت ملی، در ارگان‌های نظامی به قانون تبدیل شد. با آن‌که این قانون در کاغذ نوشته شد، اما هرگز به آن عمل نشد و افسران بلندرتبه و پایین‌رتبه براساس قیصدی ترکیب قومی استخدام نشد. در سال‌های اخیر این نگراش فراتر از سکتور دفاعی تعمیم یافت که نهادهای ملکی را نیز متأسفانه متأثر کرد. از نظام متمرکز که با ماهیت دموکراسی منافات دارد، در طول ۲۰ سال گذشته با انحصار صلاحیت‌ها به نفع یک قوم خاص استفاده غیردموکراتیک شده و رونق دموکراسی را جدا به خطر انداخت. به‌گونه نمونه صلاحیت امتحانات کانکور از وزارت تحصیلات عالی سلب شد و ورود داوطلبان در مؤسسات تحصیلی دولتی سهمیه‌بندی شد که همواره چندین سال است مورد انتقاد شهروندان و نهادهای جامعه مدنی قرار دارد. واضح است که در رده‌های بلند و تصمیم‌گیرنده این نظام مفکوره‌های در حال رشد است که کشور را به اپارتاید قومی سقوط خواهند داد. ثواب‌الدین مخکش یکی از نمونه‌های متبارز این سیاست تبعیض و سلطه‌جویی قومی است که استراتژی حذف را در مورد یک قوم خاص اجرا می‌کرد. مضاعف بر آن، ایجاد ادارات مستقل و خودمختار که کمتر پاسخگویند از طرف آگاهان مسائل سیاسی، تلاش‌هایی برای پیشبرد پلان‌های قومی توجیه می‌شود. مثلا کمیسیون اصلاحات اداری، اداره مستقل مبارزه با فساد و جرایم سنگین، چندین واحد خاص نظامی و اداره مستقل ثبت احوال نفوس که تذکره الکترونیک را به‌صورت اجباری و با فشار دولتی توزیع می‌کند، هرازگاهی متهم بوده که اهداف تباری را به‌صورت سیستماتیک دنبال می‌کنند. لذا در تمام لایه‌های این نظام مصادیق برجسته اپارتاید قومی مشهود و محرز است که مظاهر دموکراسی را سرکوب می‌کند و پیوسته با اعتراض‌های نخبگان، جامعه مدنی و شهروندان مواجه بوده است.

حرکت‌های مدنی

هاوارد زین، متفکر ضد جنگ و نژادپرستی می‌گوید: «باید به تعریف تروریسم جامعیت بیشتری بدهیم، وگرنه یک تروریسم را محکوم خواهیم کرد و دیگری را قبول. ما احتیاج داریم شرایطی را در جهان ایجاد کنیم که تروریسم گروه‌ها و تروریسم دولت‌ها، هر دو در سطح جهان با مخالفت مردم روبه‌رو شوند.» علاوه بر این‌که جنگ در اکثر ولایات، اختطاف در بزرگ‌شهرها و تیرباران مسافران در شاهراه‌ها توسط تروریستان زندگی مردم را با مخاطره مواجه کرده، سرکوب اعتراض‌های مدنی و تظاهرات مردمی توسط حکومت وحدت ملی بدترین تأثیر را فرا راه تقویت دموکراسی گذاشت. جنبش روشنایی، جنبش تبسم، جنبش رستاخیز تغییر و ده‌ها حرکت مدنی برای تحقق عدالت اجتماعی، انکشاف متوازن و رفع تبعیض در طول ۲۰ سال شکل گرفتند که متأسفانه حمایت نشد و با سرکوب بی‌رحمانه‌ی حکومت مواجه شد. اعتراض‌های خیابانی به تدریج کاهش یافتند و باورهای مردم نسبت به این شگردها کاملا دگرگون شد. حق اعتراض مدنی نیز در ماده سی‌وششم قانون اساسی وضاحت دارد: «اتباع افغانستان حق دارند برای تأمین مقاصد جایز و صلح‌آمیز، بدون حمل سلاح، طبق قانون اجتماع و تظاهرات کنند.» مرور وقایع وحشتناک تروریستی، حملات خونبار انتحاری، شلیک بر معترضان توسط پولیس و محافظین خاص ریاست‌جمهوری در طول ۲۰ سال گذشته ثابت می‌کند که دولت‌مردان افغانستان برای استحکام دموکراسی سعی بلیغ به خرج نداده و با تظاهر به جمهوریت از تمام معیارهای مردم‌سالاری عدول کرده‌اند. احتجاجات و مظاهرات مدنی از عناصر اساسی دموکراسی است اما نظام حاکم و خصوصا حکومت وحدت ملی از دموکراسی، قانونمندی و ایجاد جامعه مدنی حمایت لازم نکرد. در ماده ششم قانون اساسی می‌خوانیم که: «دولت به ایجاد یک جامعه مرفه و مترقی براساس عدالت اجتماعی، حفظ کرامت انسانی، حمایت حقوق بشر، تحقق دموکراسی، تأمین وحدت ملی، برابری بین همه اقوام و قبایل و انکشاف متوازن در همه مناطق کشور مکلف می‌باشد.» اما روزشمار حوادث گذشته نشان می‌دهد که دولت افغانستان با قانون‌شکنی مکرر و ممتد در سرکوب دموکراسی عامدانه عمل کرده و با دامن‌زدن به سلطه‌گری قومی و زبانی، جامعه را در دامن یک اپارتاید قومی سقوط داده است. به رسم اعتراض از همین روند قومی، مارشال عبدالرشید دوستم، معاون نخست ریاست‌جمهوری اعتراض کرد و چندین معترض دیگر همانند نظام‌الدین قیصاری، علی‌پور شمشیر و حمید خراسانی تصمیم دفاع از حریم قومی گرفتند.

ادامه دارد...

دنیای مردگان (۸)

(خوانشی از دوزخ و بهشت کمدی الهی دانته و مقایسه با ابیاتی از مثنوی مولوی، منطق‌الطیر عطار و حدیقه‌ی سنایی)

محمدموسا شفق

داوری خردستیزانه و غیرستیزانه

سنایی در جای دیگر حدیقه، کارکرد عقل را با جزئیات برمی‌شمارد. خردی که «آب ریز و نان طلب است»؛ عقلی که سرمای زمستان را از روی نیاز بند می‌کند و محل زیست را گرم می‌کند؛ آن‌که فریب‌کار و غماز است؛ «آن‌که از سنگ شیشه پردازد»؛ یعنی از سنگ شیشه بسازد. تکنیک‌ها و ابزارسازی‌های دیگر را نیز برمی‌شمارد. سپس می‌گوید از این نوع کارها در جهان بی‌شمار است که حسابش نتوان کرد. آن‌گاه، مابعت چنین عقلی را معرفی می‌کند: «این همه عقل‌های عاریتی‌ست/کز پی جاه و مال و بدنیتی‌ست/این همه زرنمای خاک دهند/همه عطار شکل و ناک دهند.» (سنایی، ۱۳۸۷: ۲۱۲)

چنین عقل ابزارساز و سهولت‌آور در زندگی، عقل حقیقی نیست؛ بلکه عاریتی است. چون در پی جاه و مال است. لذا، بدنیت است. این نوع عقل، به چشم انسان خاک می‌زند؛ زرنمای خاک‌ده است. تظاهر به عطاری می‌کند اما متقلب است.

یکی از بارزترین ویژگی‌های عقل و محصول آن علم، به قول کارل پوپر، ابطال‌پذیری است. در نظریه‌ی علمی، همیشه امکان خطا وجود دارد و عقل همواره توأم با اشتباه‌کاری است. بسیاری وقت‌ها، نظریات اشتباه علم، قرن‌ها علم است. تا وقتی که اشتباه‌بودن آن ثابت شود، آن زمان از رده‌ی باور علمی خارج می‌شود. معروف‌ترین نمونه‌ی آن، نظریه‌ی بطلمیوسی است که زمین را ساکن و مرکز سیارات می‌پنداشت و دیگر سیارات را چرخنده به دور زمین فکر می‌کرد. این نظریه قرن‌ها به‌عنوان نظریه‌ی علمی حکومت کرد تا این‌که اشتباه بودن آن اثبات شد. اما سنایی به این باور است که عقل هرگز، خطا نمی‌کند. «عقل هرگز خطا نیندیشد/با من و تو بلا نیندیشد.» (همان: ۲۱۳)

امکان خطا را از عقل دور دانستن، در حقیقت، خرد را از دور معرفت‌شناسی دینی بیرون کردن است. آن وقت است که مبحث عقل و تمجید آن، کاملا از حوزه‌ی مباحث عقلانی و دفاع از خرد متعارف خارج می‌شود. بلکه این نوع بحث، در جهان‌بینی متفاوت و با نگاه کاملا وارونه به عقل اتفاق می‌افتد. خطای بزرگ و حتا خطرناک این است که تمجید سنایی از عقل را در حدیقه، به حساب دفاع از خرد متعارف حساب کنیم. حال آن‌که مبحث سنایی و مدلولات او هیچ سنخیتی با مباحث عقلانی مطرح در جهان امروز ندارد. بیشتر مباحث سنایی پیرامون عقل، مال دوران خود اوست و در همان زمان قابل طرح و فهم می‌باشد. اکثر چنین مباحثی، برای ما قابل فهم نیست و یا موضوعیت ندارد و ندانستن آن، در خردشناسی امروز، کاستی ایجاد نمی‌کند.

بحث خردگرایی در جهان امروز، رویکرد روان‌شناسانه و بیولوژیک دارد. ولی بحث عقل، عاقل، معقول، عقل کلی و عقل جزئی سنایی، در ناسازگاری با روان‌شناسی و بیولوژی است. اصولا منبع معرفت‌شناسی سنایی با منابع معرفت‌شناسی کنونی از بنیاد متفاوت‌اند.

در حدیقه‌ی سنایی، بابی پیرامون عقل است. اما این عقل به هیچ عنوان آن عقلی دیگرپذیر، شکاک و منتقد نیست. همچنان عقل تیکنیک‌ساز نیز نمی‌باشد. بلکه از عقل ابزارساز و دنیایی به‌شدت انتقاد شده و علمی که محصول چنین عقل است به باد انتقاد گرفته شده است: «علم کز بهر باغ و راغ بود/ همچو مر دزد را چراغ بود/علم کز بهر حشمت آموزی/حاصلش رنج دان و بدروزی.» (همان: ۲۲۸)

از بیت‌های فوق، استنباط می‌شود که علم مورد نظر سنایی، دانش امروزی نیست که جهان مدرن، جلوه‌ای از پیشرفت آن می‌باشد. بلکه منظور سنایی از علم، علم دین است. نمونه‌هایی از کلام سنایی در این مورد، در سطور بالا آمد. تنها علم دین است که «بام گلشن جان» بوده می‌تواند. ممکن این سخن از نگاه نظری زیبا باشد. اما در عمل، این علم همان علم فقه، تصوف و در بدعت‌وارترین حالت که در مرز کفر و دین قدم می‌زند، علم کلام است. همان عقل کنترل‌شده، توسط علم دین که سنایی از آن، تعبیر نردبان برای عقل را به کار می‌برد. این نردبان، نه فلسفه است، نه علوم تجربی و نه جامعه‌شناسی و روان‌شناسی. منظور سنایی از عقل در حدیقه، عقل کل است. این یک مبحث پیچیده‌ی بازی زبانی‌گونه و صوفیانه است که پی‌بردن به کنه آن، به گذشتن از هفت‌خوان رستم می‌ماند. از طرفی، مباحثی مانند عقل کلی و عقل جزئی، مباحث همزمانی است و ارزش مقطعی دارد. این مباحث در آن زمان، جزء کلنجارهای مباحث نظری بوده است؛ نه یک مبحث در زمانی که در طول تاریخ قابل تعمیم باشد و امروز نیز، برای ما قابل فهم باشد و تعیین نسبت با آن، از اهمیت معرفت‌شناختی برخوردار باشد. تا ما نسبت‌مان را با آن مشخص نکنیم، گام بعدی را در راستایی مطالعات معرفت‌شناختی برداشته نتوانیم.

چیزی که در کلیت، قابل استنباط می‌تواند باشد این است که عقل کل در حدیقه، مساوی به عشق صوفیانه است؛ فقط نامش فرق می‌کند و الا کارکرد عقل کلی و عشق، در جهان‌بینی صوفیانه یکی است. کارکرد عقل کلی مساوی به عشق است و تباین آن با عقل جزئی که همان خرد تکنیک‌ساز و فلسفه‌پرور است، در جهان‌بینی صوفیانه قابل تعمیم می‌باشد. دانته نیز از «عقل کل» و «عشق نخستین» سخن می‌گوید. مولوی در جای‌جای مثنوی، از عقل کلی و عقل جزئی سخن می‌گوید. مانند سنایی، عقل کلی را مساوی به عشق می‌گیرد و ستایش می‌کند و عقل جزئی را مورد سرزنش قرار می‌دهد. «عقل جزوی عقل را بدنام کرد/کام دنیا مرد را بی‌کام کرد.» (مولوی، ۱۳۷۸، دفتر پنجم: ۷۴۷) عقل جزئی، باعث بدنامی عقل کلی می‌شود و دنیاطلبی و به موفقیت‌های دنیایی نایل شدن، آدمی را در امر آخرت‌طلبی ناکام می‌کند.

در چنین جهان‌بینی‌ای، سود و زیان با ترازوی دینی سنجش می‌شود. از همان لحاظ، بازار سنایی نیز، بازار دینی است. اگر قرار است کسی سود یا زیانی نصیب گردد، در بازار دین اتفاق می‌افتد نه جای دیگر: «سوی بازار دین چو جُستی راه/رستی ار جُستی از ملامت‌گاه.» (سنایی، ۱۳۸۷: ۲۱۶) اگر راه را به طرف بازار دین جست‌وجو کردی، آن وقت است که رستگار می‌شوی و نجات می‌یابی، به شرطی که از ملامت‌گاه (دنیاپرستی) بیرون بجهی.

عطار گویا، همین سخن سنایی را تأیید می‌کند. وقتی به پرسش دنیا چیست؟ پاسخ می‌گوید: «چیست دنیا آشیان حرص و آز/ مانده از فرعون و نمرود باز/گاه قارون کرده قی بگذاشته/گاه شدادش به شدت داشته.» (عطار، ۱۳۹۳: ۳۲۳-۳۲۴) در نگاه عطار، ماهیت دنیا، فرعونی، نمرودی، قارونی و شدادی است. چهره‌های مقابل این‌ها که چهره‌های مطلوب عطارند، در دنیا جایی برای زیستن، ماندن و دل‌بستن ندارند. مکانی که آشیان حرص و آز است و تفاله‌ی تهوع قارون، فرعون و نمرود، زمینه‌ای برای موسا و ابراهیم ندارد.

به باور مولوی هم، ستون‌های این جهان بر غفلت استوار است نه هوشیاری. برعکس، هوشیاری برای این جهان آفتی بیش نیست: «اُستن این عالم ای جان غفلت است/ هوشیاری این جهان را آفت است.» (مولوی، ۱۳۷۸، دفتر اول: ۹۳) از همین جهت، اکثر ساکنان بهشت ابلهاند: «بیشتر اصحاب جنت ابلهاند/تا ز شر فیلسوفی می‌رهند/خویش را عریان کن از فضل و فضول/تا کند رحمت به تو هردم نزول...ز/یرکان با صنعتی قانع شده/ ابلهان از صنع بر صانع شده.» (همان، دفتر ششم: ۱۰۲۶)

به نظر مولوی، زیرکان به مظاهر و پدیده‌هایی این جهان قناعت کرده‌اند و گویا این قناعت هم انکار خالق (خدا) این صنایع است. اما ابلهان از وجود این پدیده‌ها به سازنده‌ی آن (خدا) پی بردهاند. به همان دلیل، مولوی هم وقتی مانند عطار، با پرسش دنیا چیست؟ روبه‌رو می‌شود که این یک پرسش ماهیتی است، پاسخش شبیه عطار است. دنیا مکانی که انسان را در قبال خدا غافل می‌کند و زندانی است که هرچه زودتر از آن باید وارهید: «چیست دنیا از خدا غافل بدن/بی‌قماش و نقره و میزان و زن/این جهان زندان و ما زندانیان/حفره کن زندان و خود را وارهان.» (همان، دفتر اول: ۴۷)

عطار می‌گوید تمام دیوان من دیوانگی است: «جمله‌ی دیوان من دیوانگی است/عقل را با این سخن بیگانگی است.» (عطار، ۱۳۹۳: ۴۴۰) مولوی هم، عاشق فنون دیوانگی است و از فرزانگی بیزاری می‌جوید: «عاشقم من بر فن دیوانگی/سیرم از فرهنگی و فرزانگی.» (مولوی، ۱۳۷۸، دفتر ششم: ۹۴۹)

ممکن از این بیت‌ها تفسیر و تأویل‌های متفاوت شوند. هرکسی از ظن خود، در پی کشف نیت مؤلف باشد که هدف مولوی از ابلهی چیست؟ یا دیوانگی عطار، ممکن «جنون هوشیاری» باشد. ولی معنای صریح این ابیات که جزء بدیهی‌ترین و انکارناپذیرترین معانی‌اش است، همان نکوهش خرد متعارف و دانایی‌هایی برخاسته از همین خرد است. خردی که جهان مدرن، معلول فعل و انفعالات آن است. جهان مدرن، نه محصول دین‌اندیشی است نه محصول صوفیانه‌اندیشی. بلکه محصول خرداندیشی است. تفکر صوفیانه، در سایه‌ی خرد زیسته است و در حال ارتزاق از موهبت‌های جهان برخاسته از خرد، به جای نقد عقل، به نفی آن پرداخته است.

ادامه دارد...

«دولت نباید در مورد حقوق زنان کوتاه بیاید»

گفت‌وگوی شبکه جامعه مدنی و حقوق بشر با خداداد وطن‌خواه، استاد حقوق

با توجه به رویکرد طالبان نسبت به زنان، نگرانی‌هایی در رابطه با طرح محدودیت‌هایی در مورد حقوق این گروه از شهروندان از سوی تیم طالبان در گفت‌وگوهای صلح وجود دارد. آگاهان به این باورند که نمایندگان دولت افغانستان در مذاکرات، نباید از موضع خود مبنی بر حفظ حقوق و آزادی‌های زنان عقب‌نشینی کنند.

خداداد وطن‌خواه، استاد حقوق در گفت‌وگویی با شبکه جامعه مدنی و حقوق بشر (شبکه) می‌گوید در مسائلی که هردو طرف مذاکره به نحوی روی آن پافشاری می‌کنند، طرفی که منطقی است نباید کوتاه بیاید: «دیدگاه دولت جمهوری اسلامی افغانستان برای حمایت از حقوق اساسی شهروندان، به‌ویژه زنان منطقی و انسانی و یک دیدگاه حقوق بشری است. دولت افغانستان نباید در این زمینه کوتاه بیاید و نباید این‌طور فکر کند که جامعه‌ی جهانی افغانستان را تنها گذشته است؛ اگر افغانستان واقعا به گذشته برگردد، حیثیت جامعه‌ی جهانی به نوعی خدشه‌دار و تمام سرمایه‌گذاری و زحمات آن در افغانستان با خطر روبه‌رو می‌شود.»

شبکه: ارزیابی‌تان از آن‌چه تا کنون در مذاکرات گذشته است، چیست؟

وطن‌خواه: یکی از موضوعاتی که در ابتدا دو طرف مذاکره بر سر آن توافق کردند، این بود که در روند مذاکرات میانجی وجود نداشته باشد، اما عملا دیدیم که این توافق زیاد واقع‌بینانه نبود و برخی از کشورها تحت عنوان یک نوع ائتلاف کمک به صلح، وارد عمل شدند و نوعی میانجی‌گری در حال شکل‌گیری است تا بن‌بست صورت‌گرفته در مذاکرات بشکنند. به نوعی همه به این نتیجه رسیده‌اند که دو طرف شاید نتوانند به تنهایی این روند را به پیش ببرند. در کل گفت‌وگوها تا کنون برای جامعه‌ی افغانستان و جامعه‌ی بین‌المللی چندان رضایت‌بخش نبوده است و این‌طور به‌نظر می‌رسد که هر دو طرف به نوعی به دنبال وقت‌کشی و البته به شکلی در حال محک‌زدن یکدیگر استند.

شبکه: به‌نظر شما عدم تناسب تعداد زنان و مردان تیم مذاکره‌کننده، به نوعی دست کم گرفتن زنان به شمار نمی‌آید؟

وطن‌خواه: به‌نظر من در شرایط کنونی افغانستان امکان این‌که نیمی از اعضای تیم مذاکره‌کننده زنان باشند، وجود ندارد. درست است که در حال حاضر حقوق زنان بسیار برجسته شده و به‌عنوان یک شاخص و نماد اهمیت خاصی پیدا کرده است، ولی در کل جامعه‌ی افغانستان یک جامعه‌ی محافظه‌کار است. با این حال، فکر می‌کنم بهتر بود دولت افغانستان با در نظر داشت اهمیت مسئله در اوضاع کنونی، زنان بیشتری، به‌ویژه برخی از زنانی که در فعالیت‌های سیاسی و اجتماعی چهره‌های معروف‌تری استند را در ترکیب هیأت مشارکت می‌داد.

شبکه: نفس حضور زنان در مذاکرات چه تأثیری بر موقف طالبان خواهد داشت؟

وطن‌خواه: اگر افرادی بخواهند به حق خود برسند، نخستین گام این است که دیده شوند. این اشخاص در صورتی که وجودشان به‌نظر نیاید مسلما با مشکل مواجه خواهند شد. از لحاظ ظاهری وجود خبرنگاران زن، به‌ویژه آنانی که معروف‌تر بودند و در کنار آن حضور زنان در ترکیب هیأت مذاکره‌کننده‌ی دولت به صورت غیرمستقیم بر موقف طالبان تاثیرگذار است و فشار روانی بیشتری بر آنان وارد می‌کند؛ در نتیجه مسلما بودن زنان به مراتب بهتر از نبودن‌شان است.

شبکه: ارزیابی‌تان از توانایی نمایندگان زن در تیم مذاکره‌کننده چیست؟

وطن‌خواه: توانمندی این زنان در مقایسه با مردانی که در تیم‌اند قابل توجه است، اما اگر تعدادشان بیشتر می‌بود به مراتب بهتر بود. موضوع دیگر این‌که، درست است که اعضای تیم مذاکره‌کننده از سوی دولت افغانستان برای گفت‌وگوها انتخاب شده‌اند، اما تمام تصمیم‌گیری‌ها به عهده‌ی آنان نیست و تصمیم نهایی را دولت افغانستان می‌گیرد. با این حال اگر این تیم قوی‌تر می‌بود، خیلی بهتر بود.

شبکه: به‌نظر شما مهم‌ترین موضوعاتی که باید در اولویت بحث‌های تیم دولت باشد، چیست؟

وطن‌خواه: دولت افغانستان تا کنون چند موضوع را به‌عنوان خطوط سرخ یا اصولی اساسی که باید در نظر گرفته شود، اعلان کرده است؛ یکی از آن‌ها موضوع جمهوریت نظام است؛ به این معنی که باید اصل حاکمیت ملی و مردمی در هر نوع نظامی که در آینده ایجاد می‌شود به رسمیت شناخته شود و مردم در انتخاب مقامات عالی دولتی مانند رییس‌جمهور و نمایندگان پارلمان نقش اساسی داشته باشند. موضوع دیگری که بسیار اهمیت دارد، نقش مذهب در نظام آینده‌ی افغانستان است؛ این‌که آیا فقط یک مذهب مثلا مذهب حنفی از منابع اصلی قانون‌گذاری باشد یا در کنار آن مذهب جعفری هم به‌عنوان یکی از این منابع در نظر گرفته شود، با توجه به واقعیت‌های جامعه‌ی افغانستان، این‌ها از اصول یا بهتر است بگویم خطوط قرمز دولت افغانستان است و باید هم باشد. این که شکل حکومت چه باشد و شورای ملی یا پارلمان چه نقشی داشته باشد، از موضوعاتی است که به راحتی می‌توان در مورد آن بحث کرد و ایجاد تغییرات در آن زیاد اهمیت ندارد؛ چرا که قانون اساسی کنونی افغانستان هم پیش‌بینی کرده است که این موضوعات قابل تعدیل است. ماده‌های ۱۴۹ و ۱۵۰ که در قانون اساسی افغانستان برای تعدیل در نظر گرفته شده می‌گوید که، فقط ماده‌ی ۳ قانون اساسی افغانستان که در مورد پیروی از دین مقدس اسلام است و هم‌چنان نوع نظام جمهوری اسلامی قابل تعدیل نیست. فصل دوم قانون اساسی نیز اگر به نفع حقوق شهروندان افغانستان باشد قابل تعدیل است. موضوع خیلی مهم دیگر تفسیر خاصی است که از حقوق شهروندی و قوانین مذهبی در افغانستان وجود دارد، به‌ویژه فصل دوم قانون اساسی کشور که تحت عنوان حقوق اساسی و وجایب اتباع افغانستان ذکر شده است. این فصل انعکاس قواعد و مقررات و اعلامیه‌های جهانی حقوق بشر می‌باشد که حامی حقوق تمام شهروندان، به‌ویژه زنان و اقلیت‌های قومی و مذهبی است و باید در نظر گرفته شود.

شبکه: به‌نظر شما در صورت توافق صلح، تا چه اندازه احتمال می‌رود که حقوق زنان حفظ شود؟

وطن‌خواه: این موضوع بستگی به این دارد که نظام برآمده از توافق چه نظامی باشد. حالا نمی‌توان پیش‌بینی کرد، اما به‌نظر من اگر مشارکت زنان و جامعه‌ی مدنی و حمایت جامعه‌ی بین‌المللی بیشتر باشد و گروه‌ها، فشار بیشتری بر مذاکرات وارد کنند، طالبان مسلما مجبور به عقب‌نشینی از موضع سختگیرانه در قبال زنان می‌شوند. با این‌که ممکن است فشار جامعه‌ی جهانی سبب شود که طالبان از بعضی مواضع خویش عقب‌نشینی کنند، اما از سویی هم برخی دیدگاه‌ها وجود دارد مبنی بر این‌که اگر طالبان جذب حکومت افغانستان شوند، به هر ترتیب ممکن است تا حداقل چند سال اول شاهد یک نوع انقباض در بحث حقوق شهروندی و حقوق زنان باشیم، اما در نهایت وابستگی‌های مالی، اداری و سازمانی دولت آینده‌ی افغانستان به جامعه‌ی جهانی، باعث بعضی تغییرات در اوضاع خواهد شد؛ به این معنی که وقتی دولت‌های خارجی ارائه‌ی کمک را مشروط به برخی تغییرات حقوق بشری، به‌ویژه در مورد زنان کنند، هر گروهی اعم از طالبان، مجبور است نرمش‌هایی در این زمینه از خود نشان دهد. آقای وطن‌خواه می‌گوید، نتیجه‌ی گفت‌وگوهای صلح بستگی به نوع دیدگاه جامعه‌ی جهانی و نوع تعامل در قطر و تعامل دولت افغانستان با گروه‌های ذی‌نفوذ قومی و حزبی در درون کشور دارد. با این حال به باور وی، پیش‌بینی‌ای که صورت می‌گیرد این است که طالبان مجبورند به دولت افغانستان بپیوندند و این را هم خوب می‌دانند که جامعه‌ی جهانی و جامعه‌ی افغانستان تمام دیدگاه‌های آنان را نمی‌پذیرند.

نوت: این مصاحبه توسط شبکه جامعه مدنی و حقوق بشر تهیه شده و امتیاز و مسئولیت آن به این شبکه برمی‌گردد. این سلسله مطالب براساس یک تفاهم همکارانه در اطلاعات روز نشر می‌شود.

Sida
EU AFGHANISTAN PEACE SUPPORT MECHANISM

آخرین مناظره بایدن و ترمپ؛

آرامش زیر سایه‌ی دکمه قطع صدا

اطلاعات روز: دومین و آخرین مناظره انتخاباتی میان دونالد ترمپ و جو بایدن در نشویل، در ایالت تنسی برگزار شد.

رییس‌جمهور جمهوری‌خواه امریکا و رقیب دموکراتش در این مناظره اختلاف نظرهایشان را درباره کرونا، تغییر اقلیم، نژادپرستی در امریکا، نظام بهداشت و همچنین سیاست خارجی به بحث گذاشتند و اتهامات متقابل فساد به یکدیگر زدند.

به نقل از بی‌بی‌سی فارسی، بعد از مناظره اول که با پریدن دو نامزد در میان حرف هم انتقادهای زیادی را به دنبال داشت، در این مناظره دکمه‌ای برای قطع میکروفون آن‌ها در نظر گرفته شد تا خارج از نوبتشان صحبت نکنند.

این دو در مناظره دوم نسبت به مناظره اول لحن آرام‌تری داشتند و دو نامزد بیشتر به یکدیگر اجازه صحبت دادند.

اتهامات فساد

دونالد ترمپ مساله فعالیت‌های اقتصادی هانتر بایدن، فرزند جو بایدن را به دفعات پیش کشید و گفت «ایمیل‌های وحشتناکی» وجود دارد که نشان می‌دهد خانواده بایدن با چه طور پول‌هایی سر و کار دارد.

آقای ترمپ گفت: «وقتی این اتفاق‌ها افتاد تو معاون رییس جمهور بودی جو. چنین اتفاقاتی هرگز نباید می‌افتاد. تو یک توضیح به مردم امریکا بدهکاری.»

رییس جمهور آمریکا در مناظره شب جمعه یک «مهمان ویژه» به نام تونی بوبولینسکی همراه داشت. فردی که می‌گوید پیش از این با هانتر بایدن، پسر جو بایدن، در فعالیت‌های اقتصادی مشترکی شرکت داشته و می‌تواند برخی گزارش‌های جنجالی درباره هانتر بایدن را تایید کند.

جو بایدن در مقابل گفت که مطلقا پولی از یک قدرت خارجی نگرفته است.

او گفت صورت‌حساب‌های مالیاتی خود را منتشر کرده و نشان می‌دهد که پولی از خارجی‌ها نگرفته است.

آقای بایدن گفت چرا آقای ترمپ هم مانند او صورت‌حساب‌های مالیاتی‌اش را منتشر نمی‌کند. او خطاب به دونالد ترمپ گفت: «چه چیزی برای پنهان کردن داری؟»

جو بایدن در بخش دیگری از صحبت‌هایش به گزارش‌های اخیر درباره فعالیت‌های اقتصادی دونالد ترمپ، از جمله چین پرداخت و از او انتقاد کرد که به دولت چین مالیات بیشتری داده تا دولت امریکا.

«مسئول مرگ ۲۲۰ هزار امریکایی»

شیوع ویروس کرونا و چگونگی مواجهه دونالد ترمپ با آن در کانون بحث‌های مناظره بود.

آقای بایدن صحبت‌هایش را این گونه شروع کرد: «۲۲۰ هزار امریکایی مرده‌اند».

او با اشاره به آمار بالای مرگ‌ومیر و ابتلا به کووید۱۹ در امریکا و انتقاد از برخورد دونالد ترمپ با این همه‌گیری و این موضع که کرونا به زودی تمام می‌شود، گفت: «کسی که مسئول مرگ این همه امریکایی است نباید رییس جمهور بماند.»

در مقابل دونالد ترمپ از رویکرد دولتش به ویروس کرونا دفاع کرد و گفت ظرف چند هفته دیگر واکسنی در دسترس خواهد بود.

این خلاف گفته‌های یکی از مقام‌های ارشد بهداشتی امریکا است که گفته تایید و توزیع واکسن کرونا احتمالا تا بهار طول می‌کشد.

آقای ترمپ در بخش دیگری از صحبت‌هایش افزود که تضمین نمی‌دهد واکسن کرونا ظرف چند هفته توزیع شود، هرچند احتمالش وجود دارد.

او گفت حرفش این نبوده که کرونا به سرعت تمام می‌شود، بلکه گفته که مردم یاد می‌گیرند چه طور با آن کنار بیایند و زندگی کنند.

آقای بایدن واکنش نشان داد که: «یاد می‌گیریم چه طور با کرونا زندگی کنیم؟ داریم یاد می‌گیریم چه طور بمیریم.»

«کمتر از هر کس دیگری نژادپرستم»

در بخش دیگری از مناظره جو بایدن گفت در امریکا نژادپرستی نهادینه وجود دارد و خانواده‌های سیاهان باید همواره نگران این باشند که خشونت پولیس چه بر سر فرزندانشان می‌آورد.

آقای بایدن از تشدید تنش‌های نژادی در دوران ریاست جمهوری دونالد ترمپ انتقاد کرد.

آقای ترمپ در پاسخ گفت خود را کمتر از هر کس دیگری نژادپرست می‌داند.

او گفت احتمالا از زمان ریاست‌جمهوری آبراهام لینکلن هیچ رییس‌جمهوری در امریکا به اندازه او به سیاهان خدمت نکرده است.

آبراهام لینکلن رییس جمهوری بود که برده‌داری در امریکا در دوران زمامداری او لغو شد.

«ایران بهای مداخله در انتخابات را می‌پردازد»

قرار بود این مناظره عمدتا بر سیاست خارجی متمرکز باشد، اما در عمل این چنین نشد.

یکی از سوالاتی که از جو بایدن و دونالد ترمپ پرسیده شد این بود که چه واکنشی به مداخله ادعایی ایران در انتخابات امریکا نشان خواهند داد.

آقای بایدن گفت هر کسی چنین کاری کند باید بهایش را بپردازد. اگر ایران این کار را کرده باید تاوانش را بدهد.

او از سیاست خارجی دونالد ترمپ انتقاد کرد و گفت آقای ترمپ واکنش متناسب به مداخله روسیه در انتخابات دوره قبلی امریکا نشان نداده است.

او همچنین از ملاقات آقای ترمپ با کیم جونگ اون رهبر کره شمالی انتقاد کرد.

آقای ترمپ در پاسخ گفت هنگام ورودش به کاخ سفید باراک اوباما به او گفته بود که خطر جنگ با کره شمالی بزرگترین مشکل پیش روی امریکا است، اما او توانست بدون بروز جنگ این مشکل را مهار کند.

امریکا پنج نهاد ایرانی را به اتهام دخالت در انتخابات ریاست‌جمهوری تحریم کرد

اطلاعات روز: وزارت خزانه‌داری امریکا در بیانیه‌ای پنج نهاد ایرانی را به اتهام تلاش برای دخالت در انتخابات ریاست‌جمهوری امریکا تحریم کرد.

به موجب این بیانیه، شرکت «بیان رسانه گستر» و دو نهاد «اتحادیه رادیو و تلویزیون اسلامی» و «اتحادیه بین‌المللی رسانه‌های مجازی» به عنوان نهادهای وابسته به نیروی قدس سپاه پاسداران تحریم شده‌اند.

طبق این بیانیه، سپاه پاسداران و همچنین نیروی قدس این نهاد هم تحت‌تحریم‌های امریکا قرار گرفته‌اند. امریکا پیشتر هم سپاه پاسداران و نیروی قدس آن را در لیست تحریم‌های خود قرار داده بود.

به نقل از ایران اینترنشنال، استیون منوچین، وزیر خزانه‌داری امریکا، با اشاره به اقدام سایبری ایران علیه امریکا گفت: «دولت متعهد است که صحت نظام انتخاباتی ایالات متحده را تضمین کند و به تلاش‌های خود برای مقابله با هر عامل خارجی که انتخابات ما را تهدید کند ادامه خواهد داد.»

در بیانیه وزارت خزانه‌داری آمده است: «رژیم ایران با تلاش‌های بی‌پروای خود برای ایجاد تفرقه میان رای‌دهندگان از طریق توسل به نشر اطلاعات کاذب در فضای مجازی و انجام عملیات نفوذی مخرب جهت گمراه کردن رای‌دهندگان، روند انتخابات امریکا را هدف قرار داده است.»

این بیانیه افزود: «عوامل دولت ایران برای اختلال در روند دموکراتیک امریکا تحت عنوان سازمان‌های خبری ایالات متحده را هدف قرار داده‌اند تا از طریق شبکه‌های اجتماعی و اپلیکیشن‌های پیام‌رسان در مخاطبان خود تفرقه بیافرینند.»

به گفته وزارت خزانه‌داری امریکا، بیان گستر از سال ۲۰۱۵ به عنوان شرکت اصلی در عملیات‌های تبلیغاتی نیروی قدس سپاه پاسداران فعالیت می‌کرده و در ماه‌های اخیر کارکنان این شرکت تلاش کرده‌اند از مباحث اجتماعی همچون همه‌گیری کرونا «سوء استفاده» کرده و شخصیت‌های سیاسی امریکایی را «تخریب» کنند.

این بیانیه می‌افزاید: اتحادیه بین‌المللی رسانه‌های مجازی «بازوی تبلیغاتی» نیروی قدس سپاه پاسداران است و به شرکت بیان‌گستر در دسترسی یافتن به مخاطبان امریکایی کمک کرده است.

طبق این بیانیه، رسانه‌های وابسته به نیروی قدس همچنین با نشر گزارش‌های کذب به زبان انگلیسی و دامن زدن به تئوری‌های توطئه در تلاش بوده‌اند در مخاطبان امریکایی «تفرقه‌افکنی» کنند.

حمله دوباره هکرهای روس به اهداف دولتی و ایالتی در امریکا

اطلاعات روز: منابع امنیتی در ایالات متحده می‌گویند هکرهای تحت حمایت روسیه تلاش کرده‌اند به شبکه‌های رایانه‌ای دولت امریکا و دولت‌های ایالتی نفوذ کنند و در دو مورد نیز موفق شده‌اند.

به گزارش روز پنج‌شنبه، اول عقرب، در خبرگزاری رویترز، این دومین هشدار جدی درباره تلاش هکرهای خارجی برای نفوذ در سیستم رایانه‌ای امریکا در روزهای اخیر است.

کمتر از دو هفته قبل از روز رسمی انتخابات ریاست جمهوری در امریکا، منابع امنیتی ایالات متحده از هدف گرفته شدن ده‌ها سیستم دولتی و ایالتی و حتی هواپیمایی در سراسر این کشور خبر می‌دهند.

به نقل از رادیو فردا، آن طور که دفتر تحقیقات فدرال و وزارت امنیت داخلی امریکا اعلام کرده، دست‌کم از ماه سپتامبر سال جاری، یک ماه پیش، «یک گروه تحت حمایت دولت روسیه، اقداماتی علیه طیف گسترده‌ای از اهداف ایالات متحده انجام داده است.»

بر اساس این گزارش، این هکرها با موفقیت به تعداد نامشخصی از شبکه‌های رایانه‌ای در امریکا نفوذ کردند و از اوایل ماه جاری، داده‌های دو شبکه را به سرقت بردند.

در اظهارات این مقام‌های امنیتی، به اسامی دولت‌های ایالتی مورد هدف، اشاره‌ای نشده است.

افبی‌آی نیز بدون اشاره به جزئیات، در بیانیه‌ای، این اقدامات را نشان‌دهنده «رفتارهای شرورانه» روسیه دانسته است.

در واکنش به درخواست رویترز برای اظهار نظر، سفارت روسیه در واشنگتن به اظهارات اخیر دیمیتری پسکوف، سخنگوی کرملین اشاره کرد که این موضوع را «ادعاهایی کاملاً بی‌اساس» خوانده است.

انتخابات ریاست جمهوری امریکا میان دونالد ترمپ از حزب جمهوری‌خواه و جو بایدن از حزب دموکرات، قرار است به طور رسمی روز سوم نوامبر برگزار شود، اما روند رای‌گیری از مردم هفته‌هاست که در گوشه و کنار امریکا آغاز شده است.

به گفته آژانس‌های اطلاعاتی و مقامات دولتی ایالات متحده، بسیاری در ایالات متحده نگران تکرار احتمالی اتفاق سال ۲۰۱۶ هستند که هکرهایی که ادعا می‌شد برای اطلاعات ارتش روسیه کار می‌کنند، ایمیل‌های متعلق به دموکرات های برجسته ایالات متحده و سایر چهره‌های سیاسی را ربوده و منتشر کردند.

جان راتکلیف، مدیر امنیت ملی امریکا روز چهارشنبه ۳۰ میزان اعلام کرد، ایران و روسیه با هدف دخالت در انتخابات ریاست جمهوری امریکا، اطلاعات رای‌دهندگان را به دست آورده‌اند.

ایران و روسیه هر دو این اتهامات را رد می‌کنند.

- صاحب امتیاز و مدیرمسئول: ذکی دریابی zaki.daryabi2@gmail.com
- سردبیر چاپی: م.علی جاوید مالکی ۰۷۰۲۲۷۷۵۰۶
- سردبیر آنلاین: الیاس نواندیش
- گزارش‌گران و خبرنگاران: ابوذر ملک‌نژاد، جلیل رونق، خادم‌حسین کریمی، سهراب سروش، عابر شایگان، عبدالواحد حیدری، عصمت‌الله سروش، لطف‌علی سلطانی، لیاقت لایق، هادی خوشنویس و واجد روحانی
- مترجم: جلیل پژواک
- ویراستار: شیر مهریار
- صفحه آرا: رضا مظفری
- ارتباطات و روابط عمومی: محمدحسین جویا شماره تماس: ۰۷۹۷۴۳۵۷۷۷ - ۰۷۶۷۱۵۲۰۶۲ mjoya.dailyetilaatroz@gmail.com
- ایمیل: dailyetilaatroz@gmail.com
- آدرس: کابل، کارته‌سه شماره تماس: ۰۷۲۹۱۱۹۵۵۱ - ۰۲۰۲۵۰۰۱۸۷ توزیع: کانون فرهنگی زنگ صبح ۰۷۴۴۰۲۱۹۵۲

باشگاه پول می دهد از ما انتقاد کنند

مصاحبه طوفانی پیکه در مورد مسی، بارتومئو و کومان

جرارد پیکه از جدایی لیونل مسی، اختلافات با بارتومئو و مسائل مختلف با نشریه «لا ونگواردیا» صحبت کرد.

لیونل مسی ماه گذشته با ارسال یک بورفکس رسما تقاضای جدایی از بارسا را مطرح کرد. فوق ستاره بارسا تصمیمش برای جدایی جدی بود ولی به دلیل مخالفت بارسا و درخواست بند فسخ ۷۰۰ میلیون یورویی و از آنجا که دو طرف باید به جدل قضایی می رفتند، مسی عقب نشینی کرد و گفت که یک سال دیگر و تا پایان قراردادش ماندنی خواهد بود. گفته می شد او با سیتی به توافقاتی هم دست یافته بود.

جرارد پیکه در مصاحبه با لا ونگواردیا و در مورد بوروفکس ارسالی مسی گفت:« مسی؟ من اگر رئیس بارسا بودم، به گونه ای دیگر رفتار می کردم. از مسی خواستم طاقت بیاورد اما چون تصمیمش خیلی شخصی بود، خیلی با او در ارتباط نبودم. یکی از پیغام هایی که به او دادم این بود که یک سال دوام بیاور و بعد مدیران جدید می آیند.

سوالم این است که چطور بهترین بازیکن تاریخ بارسا یک صبح از خواب بلند می شود و تقاضای جدایی می دهد؟ با مسی چه کار کرده ایم که او احساس می کند صدایش در باشگاه شنیده نمی شود؟ همه چیز بیش از اندازه شوکه کننده بود و من هم واقعا عصبی و نگران بودم. لئو شایسته همه چیزهای خوب در بارسلوناست. باید شرایط را برای او به گونه ای فراهم کنیم که بدون مشکل فوتبالش را در بارسا به اتمام برساند. از نظر من ورزشگاه نوکمپ باید به نام لیونل مسی به علاوه اسپانسر تغییر کند.

متاسفانه در بارسا کارها را به درستی انجام نمی دهند. می گویند رختکن تیم خیلی قدرت دارد. اگر ما به چنین قدرتی رسیده ایم، معنایش این است که دیگران کارشان را به درستی انجام نداده اند. ارتباطم با بارتومئو؟ من همیشه می خواهم با سران باشگاه رابطه خوبی داشته باشم ولی باشگاه پول هزینه می کند که از ما انتقاد کنند و بعد همان پول را از ما به بهانه کاهش دستمزد طلب می کند.

همچنین برایم شگفت انگیز است که اسطوره های باشگاه مثل پپ گواردیولا، ژاوی، پویول و ویکتور والدس در باشگاه نقشی ندارند. این یعنی یک جای کار ایراد دارد. این افسانه ها را باید همیشه حفظ کرد. آنها بخشی از تاریخ بارسلونا هستند. باید این افرد را به باشگاه اضافه کرد.»

شکست ۸-۲ از بایرن:« باید از خود انتقاد کنیم. وقتی به آن شکل از بایرن شکست می خورید، یعنی روال کار را به درستی پیش نگرفته ایم. یعنی خیلی جاها را اشتباه رفته ایم. رسیدن به چنین شرایطی یک شبه نیست. ما برابر بایرن به ته خط رسیدیم و باید همه چیز از نو شروع می شد. حالا پس از چند ماه اصلاحاتی صورت گرفته و برخی چیزها نیز دست نخورده مانده است. ضربه سخت و سنگینی بود.»

رونالد کومان سرمربی جدید:« کومان در شروع کارش حرف های صریحی زد و پیامی های رک و مستقیمش با بازخورد خوبی در تیم همراه شد. ما با انگیزه و توان بیشتری تمرینات را شروع کردیم و معتقدم شرایط تیم خوب است. شکست برابر ختافه نیز غیرمنتظره و یک اتفاق بود.ببینیم در ال کلاسیکو چه خواهیم کرد.»

کاهش دستمزدها:« روشی که باشگاه در این باره در پیش گرفت، خیلی بد بود و ما با این روش کاملا مخالف هستیم. من هر چه دارم از باشگاه دارم و به همین خاطر خود را به شکل تمام عیار در اختیار باشگاه قرار داده ام. باشگاه به من و دیگر بازیکنان اعلام کرده که به دلیل اپیدمی کرونا از نظر اقتصادی در شرایط بغرنجی قرار دارد. در این شرایط باشگاه برای من از هر چیزی مهمتر است»

ال کلاسیکو بهترین فرصت برای جبران است

زیدان: می میرم ولی پشت بازیکنم را خالی نمی کنم

زین الدین زیدان یک بار دیگر به حمایت علنی از بازیکنانش پرداخت و گفت که باشگاه نیز از وی حمایت می کند.

رئال مادرید پس از دو شکست خانگی متوالی برابر کادیز و شاختار، امروز در نوکمپ به مصاف بارسا خواهد رفت. یک شکست دیگر می تواند وضعیت زیدان در رئال را بیش از پیش تضعیف کند اما زیزو معتقد است توانایی خارج کردن رئال از بحران را دارد.

سرمربی فرانسوی در نشست خبری ال کلاسیکو گفت:« بازی با شاختار را بد شروع کردیم و یک گل عقب افتادیم و سپس برای جبران به مشکل خوردیم. شاختار و کادیز تیم هایی دفاعی با سبک ضد حمله بودند و کار را برای مان دشوار کردند ولی فوتبال همین است. در هر فصل، مقاطع خوب و بدی خواهیم داشت و باید این را پذیرفت. بازی امروز می تواند یک بازی حیاتی و مهم برای بیرون آمدن از شرایط سخت کنونی باشد.»

زیدان در مورد وضعیت سرخیو رامو‌س گفت:« سرخیو کاپیتان ماست و یک رهبر و لیدر درون زمین است. در مورد او هیچوقت ریسک نمی کنم ولی در فهرست خواهد بود.»

ال کلاسیکوی کودکان:« ال کلاسیکو همیشه ال کلاسیکو است حتی اگر بازیکنان جوان زیادی در ترکیب دو تیم باشند. جدای از نفرات درون زمین، این بارسا و رئال هستند که برابر هم قرار می گیرند و معتقدم بازی خوبی هم خواهد شد.»

رفتن به نوکمپ با دو شکست متوالی:« در هر صورت وضعیت ما اینچنین است ولی می توانیم در ال کلاسیکو شرایط را تغییر دهیم. هدف ما نیز همین است و می خواهیم نمایش خوبی داشته باشیم. حس یک قربانی را هم نداریم. واضح است که پس از دو شکست متوالی، شرایط هیچ تیمی خوب نخواهد بود ولی ال کلاسیکو یک بازی تاریخی است و خوبی فوتبال این است که می توانید از یک شرایط خیلی بد، به شرایط مطلوب برسید. دیدگاهم به بازی مثبت است و بازی خوبی انجام خواهیم داد.»

بارسلونایی متفاوت:« بارسا همیشه بارساست و با هر مربی شاید برنامه هایش در زمین متفاوت شود ولی همیشه تیمی خوب و با انگیزه است که می داند چطور فوتبال بازی کند.»

استراحت اندک:« وقتی هر سه روز بازی دارید، یعنی یک روز استراحت و ریکاوری و دو روز فرصت برای فکر کردن و آماده شدن برای بازی بعدی. چیزی که شرایط را تغییر می دهد، دیداری است که پیش رو دارید. باید ال کلاسیکو را خوب شروع کنیم و قوی بمانیم. باید به ایده های مان اطمینان داشته باشیم و اگر خوب بازی کنیم، اعتماد به نفس تیم نیز بیشتر خواهد شد.»

حمایت باشگاه:« بله؛ من از سوی باشگاه و بازیکنان حمایت می شوم و این واضح است. من هم تا پای جان با بازیکنانم هستم و از آنها پشتیبانی می کنم. این بازیکنان هستند که در زمین می دوند و برای موفقیت تیم تلاش می کنند. شاید در چند بازی اوضاع به سود شما نشود ولی من هیچوقت پشت بازیکنانم را خالی نمی کنم.

هرگز هم احساس نکرده ام که بازیکنانم دینی به من دارند. بازیکنانم همیشه با من هستند و می خواهند رئال را به افتخار برسانند. هیچوقت حس نکرده ام بازیکنی در زمین کم می گذارد. من کار خودم را انجام می دهم و ما اینجا همه، ۱۰۰ درصد توان مان را می گذاریم.»

خبرهای کوتاه

کولوسفسکی:

مهم نیست چند ساله هستید، در یووه همه چیز زیباست

دژان کولوسفسکی، ستاره جدید یوونتوس از حضور در این تیم بسیار خوشحال و هیجان زده به نظر می رسد.

دژان کولوسفسکی وینگر سابق آتالانتا در جنوری با بیانکونری قرارداد امضا کرد اما بلافاصله به پارما قرض داده شد تا فصل ۲۰-۲۰۱۹ را در همان جایی که شروع کرد به پایان برساند.

ستاره سوئدی اما از ابتدای این فصل به جمع شاگردان آندرآ پیرلو اضافه شد و به نظر می‌رسد که سرمربی ایتالیایی یوونتوس اعتقاد ویژه ای به این بازیکن داشته باشد چراکه او در تا به اینجا در اکثر بازی‌های بیانکونری حضور ثابت داشته و اتفاقاً عملکرد خوبی نیز از خود ارائه داده است.

کولوسفسکی اما حالا در مصاحبه‌ای با اسکای اسپورتس اظهار داشته که از حضور در یوونتوس بسیار خوشحال است. ستاره سوئدی در این باره گفت: « اینجا همه چیز زیباست. همچنین از سن و سال صحبتی نمی شود و مهم نیست که شما چند ساله هستید. همه واقعا کمک زیادی به من می کنند و همواره آماده پاسخگویی به سوالات هستند.

اینفانتینو:

جام جهانی قطر با حضور تماشاگر خواهد بود

رییس فدراسیون بین المللی فوتبال فیفا تاکید کرد کرونا تاثیری روی جام جهانی نخواهد داشت و این رقابت ها در قطر با حضور تماشاگر برگزار می شود.

به نقل از خبرگزاری تاس، جیانی اینفانتینو، رییس فیفا تاکید کرد جام جهانی فیفا در سال ۲۰۲۲ در قطر برگزار می شود و بیماری همه گیر ویروس کرونا تأثیری در برگزاری آن نخواهد داشت.

اینفانتینو درباره برگزاری جام جهانی قطر گفت: ما هیچ برنامه پشتیبانی از این رقابت نداریم. جام جهانی قطر برگزار می شود. ما زمان کافی برای کنترل همه گیری را داریم. مسابقات قطعا با تماشاگران برگزار می شود. اگر این امکان وجود نداشته باشد جام جهانی با تماشاگر برگزار شود، خیلی کارهای مهمتریـن نسبت به برگزاری و ساماندهی جام جهانی در دنیا وجود خواهد داشت.

مسابقات جهانی قطر از ۲۱ نوامبر تا ۱۸ دسامبر ۲۰۲۲ برگزار می شود.

جمهوری اسلامی افغانستان
اداره ملی تنظیم امور آب

د افغانستان اسلامی جمهوری
د اوبو دچارو دتنظیم ملی اداره

ریاست عمومی مالی و اداری
ریاست تدارکات
آمریت تدارکات اجناس و خدمات غیرمشورتی
مدیریت عمومی تدارکات اجناس

«اعلان تدارکات»

اداره ملی تنظیم امور آب از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت می نماید تا در پروسه داوطلبی پروژه خریداری مقدار (۵۵۰۰۰) کیلو گرام گاز مایع جهت تسخین شعبات مرکزی و واحد های دومی برای زمستان سال۱۳۹۹ این اداره اشتراک نموده و نقل چاپ شده شرطنامه مربوط را در حافظه یا فلش دسک از آمریت تدارکات اجناس و خدمات غیرمشورتی ریاست تدارکات و یا هم ازسایت اداره تدارکات ملی بدست آورده آفر خویش را مطابق شرایط مندرج شرطنامه و طبق طرزالعمل تدارکات طور سربسته از تاریخ نشر اعلان الی ساعت ۹:۳۰ قبل از ظهر به روز یک شنبه مورخ ۲۵/۰۸/۱۳۹۹ به ریاست تدارکات واقع تعمیر ششم منزل چهارم ارائه نمایند. آفر های ناوقت رسیده و انترنتی قابل پذیرش نمی باشد، تضمین آفر بصورت تضمین بانکی مبلغ(۱۰۰۰۰۰) یکصد هزار افغانی برای پروژه فوق الذکر بوده و جلسه آفرگشایی بتاریخ ۲۵/۰۸/۱۳۹۹ ساعت ۱۰:۰۰ قبل از ظهر در صالون آفرگشائی ریاست تدارکات به شماره داوطلبی NWARA/PD/G0017-99/NCB تدویر میگردد.

هر روز روزنامه اطلاعات‌روز را پشت در منزل‌تان دریافت کنید

	برای ادارات دولتی و شرکت‌ها		Subscribe to Daily Etilaat Roz	
قیمت: ۲۰ افغانی	شش‌ماهه	٤٠٠٠ افغانی	120$ USD	6 Months
	یک‌ساله	۷۰۰۰ افغانی	200$ USD	Annual

یادداشت: تنها یادداشت روز دیدگاه رسمی اطلاعات روز می‌باشد. مسئولیت سایر نوشته‌ها به نویسندگان آن بر می‌گردد.

اطلاعات روز

Saturday | 24 October 2020 | Year 09 | Print 2009

شنبه | ۳ عقرب ۱۳۹۹ | سال نهم | شماره ۲۰۰۹

بیست سالگی قطعنامه‌ی ۱۳۲۵ شورای امنیت سازمان ملل متحد

زنانی که جنگ و صلح را متحول کردند

فاطمه فرامرز
گزارشگر

آسیب‌های جنگ، سناریوی صلح، تلاش‌های جلوگیری از جنگ، تقویت روند صلح و مهم‌تر از همه، نقش زنان در کاهش خشونت یا پایان جنگ، سازش صلح و تأمین امنیت یکی از موضوعات روز در کشورهای درگیر جنگ است.

انستیتوت صلح ایالات متحده امریکا به مناسبت بیستمین سال‌روز صدور قطعنامه ۱۳۲۵ شورای امنیت سازمان ملل متحد در تاریخ ۲۹ میزان امسال کنفرانسی آنلاینی را برگزار کرده بود تا در این کنفرانس زنانی را معرفی کند که در تصویب این قطعنامه نقش داشته و یا به‌طور چشم‌گیر از آن مستفید شده‌اند.

صنم نراقی

یکی از زنانی که مستقیم در تصویب قطعنامه ۱۳۲۵ نقش بازی کرده، صنم نراقی آندرلینی، بنیان‌گذار «شبکه اقدام جامعه مدنی بین‌المللی» و عضو «کارگروه سیستم‌های ارتباطی ایالات متحده» است. صنم با پشت سرگذاشتن تجربه‌های فردی وادار می‌شود که یکی از افراد کلیدی در لابی‌گری برای تصویب قطعنامه ۱۳۲۵ باشد.

او زمانی که فقط یازده سال داشت، انقلاب ایران رخ داد و صنم با خروج از کشورش، تا هفت سال نتوانست پدرش را ببیند. صنم سال‌های نوجوانی را در ایالات متحده می‌گذراند. هرچند که او که از متن پیامدهای انقلاب دور رفته است، اما مرتب می‌شنود که زنان ایران، بار جنگ مردان را به دوش می‌کشند.

در دهه‌ی نود میلادی او با سازمان هوشدار بین‌المللی کار می‌کرد. هوشدار بین‌المللی میزبان اولین «نشست جهانی تجربه زنان از جنگ و صلح» است. در این نشست زنان از ۵۰ کشور جهان اشتراک دارند و زمانی که اشتراک‌کنندگان این نشست روی چگونگی جلوگیری از جنگ، ساختارها و الزاماتش سخن می‌گویند، با بنیادی‌ترین چالشی که مواجه می‌شوند، این است که چطور با وجود یک سیستم بین‌المللی ــ که طراحی شده است تا اصول احترام به اقتدار دولت‌ها و عدم مداخله را حفظ کند ــ هنوز هم کشورهای زیادی‌اند که از جنگ‌های داخلی آسیب می‌بینند.

اشتراک‌کنندگان در لابه‌لای بحث، به شباهت و نزدیکی تجربه‌های مشترک جهانی زنان از جنگ می‌رسند. یعنی زمانی که جنگ و درگیری مسلحانه اتفاق می‌افتد، بدون در نظرداشت زمان و جغرافیا، زنان در موقعیت یکسان قرار می‌گیرند. جهانی بودن تجربیات منجر به مرتبط بودن آجندای شمولیت زنان در برنامه‌های جلوگیری از جنگ و روند صلح می‌شود.

در ۱۹۹۰ کارزاری برای ویژه‌نامه‌ی جهانی شمولیت زنان در جلوگیری از جنگ، ساختن صلح و میزهای مذاکره آغاز می‌شود و یک بخش از این کارزار در هوشدار بین‌المللی این است که بر مبنای تجربه‌های مشترک زنان از سراسر جهان، باید یک پالیسی به سازمان ملل، سازمان امنیت و همکاری اروپا، اتحادیه اروپا و ... برسد.

صنم که تازه ۲۸-۲۹ سال سن دارد، تصمیم می‌گیرد که در لابی‌گری برای تصویب یک قطعنامه از سوی شورای امنیت پیشگام شود. او و همکارانش که همه زنانی بودند با پیش‌زمینه‌ی جنگ و مهاجرت از کشورهای فلسطین، مکزیکو، کستاریکا، سارالیئون و گانه، هنوز نمی‌دانستندکه سیستم سازمان ملل چگونه کار می‌کند، اما با زنانی زیادی در سراسر دنیا و به‌خصوص در کشورهای درگیر جنگ مانند یمن، بلاروس و ... مشوره کرده بودند و این‌گونه عناصر اساسی برای تصویب قطعنامه را ساخته بودند.

در جریان نشست‌های کمیسیون وضعیت زنان سازمان ملل متحد، صنم و همرانش تمام دولت‌های سازمان ملل و شصت سازمان را دعوت کردند، تا با همه به‌گونه‌ی مستقیم صحبت کنند. این‌گونه شد که شورای امنیت سازمان ملل قطعنامه‌ی ۱۳۲۵ را تصویب کرد.

بانی جنکینز

زن دیگری که برای اهمیت نقش زنان در روند صلح تلاش کرده، بانی جنکینز، بنیان‌گذار و رییس «سازمان زنان رنگین‌پوست در تحول صلح، امنیت و درگیری مسلحانه» و عضو «کارگروه سیستم‌های ارتباطی ایالات متحده» است.

بانی در سال‌های آغاز کارش با بنیاد فورد تصمیم می‌گیرد که قسمتی از درآمدش را به موضوعات حفظ صلح، سازش صلح و زنان در جنگ، اختصاص دهد و سازمان‌های را که در این راستا فعالیت می‌کنند، به‌لحاظ مالی حمایت کند. حمایت مالی نهادهای که در بخش حفظ صلح و امنیت کار می‌کردند، به بانی فرصت می‌دهد که چشم‌اندازش به کار روی مسائل امنیتی بسیارگسترده شود.

حمایت مالی سازمان‌های مدافع صلح و امنیت برای بانی پایان راه نیست. وقتی بانی جنکینز در دولت فدرال ایالات متحده شاغل می‌شود تا در حوزه امنیت بین‌الملل کار کند، متوجه یک خلا در پالیسی‌ها در سطح ایالات متحده و جهان می‌شود. پالیسی‌هایی که در مورد امنیت و صلح ساخته می‌شدند، قرار بود تمام اقشار جامعه در سطح دنیا را متأثر کند، اما پالیسی‌سازان نماینده‌های تمام اقشار جوامع را با خود نداشتند و نمی‌توانستند از چشم‌اندازهای جنسیتی و فرهنگی مختلف در ساختن پالیسی‌های صلح و امنیت، سود ببرند.

به گفته‌ی خانم جنکینز پالیسی‌های که برای صلح و امنیت در ایالات متحده و یا برای هر کشوری در سطح جهان ساخته می‌شد، جنگ و صلح را از دید یک زن، یک رنگین‌پوست یا یک دگرباش جنسی نمی‌دید. این‌که نماینده‌های این اقشار در سطح تصمیم‌گیری حضور نداشتند، از دید او یک خلای جدی بود؛ چون فکر می‌کرد که جنگ زندگی زنان را بسیار متأثر می‌کند.

توجه به این خلا محرکی شد برای بنیان‌گذاشتن یک سازمان تا شبکه‌ای برای وصل زنان ایجاد کند و خود زنان مسائل صلح و امنیت را از چشم‌انداز خود بازتعریف کنند؛ چون تعریف‌های قبلی تنوع جنسیتی و فرهنگی را در خود نداشتند. به باور خانم جنکینز تعریف‌های قبلی جنگ و صلح فقط از آنانی نمایندگی می‌کردند که سال‌ها در قدرت بودند و پالیسی ساخته بودند.

سازمان زنان رنگین‌پوست در تحول صلح، امنیت و درگیری مسلحانه یکی از نهادهای بود که در کارزار شمولیت زنان در جلوگیری از جنگ، ساختن صلح و میزهای مذاکره نقش اساسی داشت و باعث شد قطعنامه‌ی ۱۳۲۵ از سوی شورای امنیت سازمان ملل تصویب شود.

ریتا لوپیدیا

یکی دیگر از زنانی که با استفاده از قطعنامه ۱۳۲۵ توانسته برای نقش زنان در جلوگیری از جنگ و حفظ صلح نقش بازی کند، ریتا لوپیدیا، برنده جایزه صلح زنان انستیتوت صلح ایالات متحده در سال ۲۰۲۰ ، مدیر اجرایی و بنیان‌گذار «سازمان حامی توسعه زنان» در سودان جنوبی و اوگانداست.

لوپیدیا در آوان نوجوانی متوجه شد که زنان قربانی جنگ‌اند بی‌آن‌که دخالتی در ایجاد جنگ داشته باشند. او می‌خواست راهی بیابد که قربانی‌شدن زنان در جنگ و به‌صورت کل جنگ در کشورش پایان یابد، اما نمی‌دانست از کجا شروع کند.

ریتا بار اول توسط یک سازمان سویدنی به‌نام عملیات ۱۳۲۵ با این قطعنامه شورای امنیت آشنا شد. او با الهام گرفتن از این سند بین‌المللی سازمان حامی توسعه زنان را بنیان گذاشت و بین سال‌های ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۱ زنان را بسیج کرد که در انتخابات سودان و رفراندوم سودان جنوبی سهم بگیرند. نتیجه‌ای استفاده از قطعنامه ۱۳۲۵ درصدی بالای از سهم‌گیری زنان در این روندها بود.

پس از تجزیه سودان، که کارهای فراوان برای انجام‌دادن بود، ریتا و همراهانش را وادار می‌کرد که در روند گذار سودان جنوبی از جنگ به ثبات، سهم قابل ملاحظه داشته باشند. اما سودان جنوبی در سال ۲۰۱۳ دوباره به دام جنگ افتاد و زنان بدون این‌که در جنگ سهم داشته باشند، قربانی می‌شدند. دوباره این قطعنامه ۱۳۲۵ بود که ریتا و یارانش را در خط نخست مبارزه برای دسترسی زنان به صلح و امنیت قرار داد.

وقتی در سال ۲۰۱۶ سودان جنوبی دوباره درگیر جنگ شد و سپس مذاکرات صلح آغاز شد، ریتا و زنان مثل او نشستند تا ببینند که آنان چه نقشی می‌توانند در جلوگیری از جنگ مجدد داشته باشند. هرچند شرایط جنگی ترسناک‌تر از آن بود که تعدادی زیاد حاضر شوند تا برای روند صلح و عدالت انتقالی مبارزه کنند، اما از آنجا که سودان جنوبی یکی از کشورهای است که به قطعنامه ۱۳۲۵ پیوسته است، بنابراین ریتا و همراهانش از طرف‌های درگیر جنگ خواستند که نقش زنان در گفت‌وگوهای صلح را نادیده نگیرند.

به باور خانم لوپیدیا این قطعنامه تنها وسیله‌ای است که آنان می‌توانند برای محافظت زنان در هنگام جنگ و اشتراک زنان در گفت‌وگوهای صلح استفاده کنند.

> ریتا بار اول توسط یک سازمان سویدنی به‌نام عملیات ۱۳۲۵ با این قطعنامه شورای امنیت آشنا شد. او با الهام گرفتن از این سند بین‌المللی سازمان حامی توسعه زنان را بنیان گذاشت و بین سال‌های ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۱ زنان را بسیج کرد که در انتخابات سودان و رفراندوم سودان جنوبی سهم بگیرند. نتیجه‌ای استفاده از قطعنامه ۱۳۲۵ درصدی بالای از سهم‌گیری زنان در این روندها بود.

ژاکلین اونیل، سفیر امور زنان، صلح و امنیت کانادا.
عکس از شبکه‌های اجتماعی

ژاکلین اونیل

ژاکلین اونیل، سفیر امور زنان، صلح و امنیت کانادا فکر می‌کند که با گذشت ۲۰ سال از تصویب قطعنامه ۱۳۲۵ هنوز زنان آن‌گونه که لازم است نقش موثر در روند صلح ندارند.

وی می‌گوید: «همه می‌بینیم که زنان افغانستان هنوز برای نقش موثر و نمایندگی مستقیم در گفت‌وگوی صلح می‌جنگند و در مالی، کشوری که در بحران است، فقط چهار زن از جمعیت زنان نمایندگی می‌کنند. حضور زنان در مأموریت‌های حفظ صلح هنوز حدود پنج درصد است و زنان سازنده‌ی صلح به‌طور چشم‌گیر با کمبود بودجه مواجه‌اند.»

بر بنیاد سخنان خانم اونیل، پوپولیسم و افزایش نظام‌های استبدادی سبب سیر قهقهرایی رشد زنان و تساوی جنسیتی در سطح جهان شده است و جامعه‌ی جهانی با چالش تغییر اقلیم و تهدیدات سایبری نیز مواجه است و زنان نیاز دارند که در مبارزه با تمام این چالش‌ها، نقش مستقیم داشته باشند.

طوی که خانم اونیل می‌گوید با وجود تمام این چالش‌ها روابط بین حکومت‌ها و مردم تغییر کرده است و نسل جوان انتظارات مردم از حکومت‌ها را بازتعریف کرده‌اند. وقتی سخن صلح و امنیت می‌رسد، در کنار بقیه، زنان باید صدای واقعی داشته باشند و تصمیم‌شان مد نظر گرفته شود، چون که موضوعات صلح و امنیت تمام گوشه‌های زنان را متأثر می‌کند.

قطعنامه ۱۳۲۵ که به «زنان، صلح و امنیت» مشهور است، در اکتبر ۲۰۰۰ از سوی شورای امنیت سازمان ملل تصویب شد و به نقش مهم زنان در پیش‌گیری و حل و فصل مناقشات و ایجاد صلح، و با تأکید به اهمیت مشارکت برابر و دخیل‌بودن کامل آنان در تمام تلاش‌هایی که برای حفظ و ترویج صلح و امنیت انجام می شود و نیاز به افزایش نقش آنان در تصمیم گیری‌ها در خصوص پیش‌گیری و حل و فصل مناقشات تأکید می‌کند.

افغانستان یکی از ۸۵ کشوری است که به قطعنامه ۱۳۲۵ پیوسته و تا کنون دو پلان عمل در مطابقت با این قطعنامه رونمایی کرده است.